

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 2
(13 січня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	17
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	25
ПОЛІТИКА	36
ЕКОНОМІКА	41
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	43

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Підготовка до зустрічі в «нормандському форматі»

12 січня в Берліні відбулась зустріч міністрів закордонних справ України, Росії, Німеччини і Франції з приводу обговорення ситуації в Україні.

Зустріч мала стати підготовчим етапом до можливих переговорів лідерів чотирьох країн в Астані, повідомляє радіо «Свобода».

Після зустрічі міністр закордонних справ України П. Клімкін повідомив, що «всі міністри, включно з російською стороною, підтвердили свою відданість повному і неодмінному виконанню Мінських домовленостей», передає УНН з посиланням на Радіо Свобода.

За його словами, всі сторони «підтвердили, що будуть працювати з цією метою – я маю на увазі саме повний пакет Мінських домовленостей».

Крім того, міністри домовилися, що Тристороння контактна група має зустрітися найближчим часом із участю представників сепаратистів, щоб обговорити низку питань, серед яких, у першу чергу, лінію контакту.

Після зустрічі тристоронньої групи представники чотирьох країн-учасниць «нормандського формату» переговорів про врегулювання в частині сходу України домовилися зустрітися знову на рівні міністрів, додав П. Клімкін.

Нагадаємо, 15 січня в столиці Казахстану Астані повинна була відбутися зустріч у «нормандському форматі», у якій передбачалась участь Президента України П. Порошенка, Федерального канцлера Німеччини А. Меркель, президента Франції Ф. Олланда, президента Росії В. Путіна.

Водночас, за інформацією голови комітету Європейського парламенту з питань закордонних справ Е. Брока зустріч у «нормандському форматі» на рівні президентів Франції, України, Росії та канцлера Німеччини з вирішення української кризи, яка раніше планувалася на 15 січня в Астані, перенесено «на декілька тижнів».

Про це євро чиновник заявив 12 січня в Страсбурзі під час засідання комітету, повідомляє УНІАН.

«Зустрічі, яка планувалася, на цьому тижні, не буде. Не зважаючи на всю підготовчу роботу, між політичними директорами та міністрами (закордонних справ) немає домовленості стосовно того, що досягнуто достатньо прогресу, щоб ця зустріч відбулася. Вона повинна була відбутися у «нормандському форматі». Але вона буде перенесена на декілька тижнів», – сказав він.

У цьому зв'язку Е. Брок заявив, що «більше не є оптимістом, тому що не було досягнуто домовленостей з достатньої кількості пунктів, які, дійсно, могли б мати значення для результату».

«Часто глави держав збираються разом, але не досягають результатів, як це було в Мілані», – наголосив глава комітету.

Крім того, Е. Брок вважає, що головним пунктом, який має бути виконаний, є посилення українського кордону.

«Ми бачимо, що на сході України перебуває 7 тис. 500 російських солдатів. Ми бачимо, що головний пункт угоди – це закріпити кордон, тому що це (ситуація) стає замороженим конфліктом. Чи це вже може бути таким», – додав він *(Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/01/12/7054797>; <http://www.pravda.com.ua/news/2015/01/12/7054816/>). – 2015. – 12-13.01; УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1425596-u-berlini-vsi-pidtverdili-viddanist-minskim-ugodam-p-klimkin>). – 2014. – 13.01).

Глава держави затвердив Стратегію сталого розвитку «Україна-2020»

Президент П. Порошенко підписав Указ «Про Стратегію сталого розвитку “Україна-2020”».

Стратегія сталого розвитку України на період до 2020 р. визначає цілі й показники їх досягнення, а також напрям та пріоритети розвитку країни. Метою реформ визначено досягнення європейських стандартів життя й гідного місця Україні у світі. «Стратегія-2020» включає в себе 62 реформи. З них пріоритетними визначені вісім реформ і дві програми. Визначено 25 ключових показників успішності розвитку країни.

Як першочергові визначені реформа системи національної безпеки й оборони, оновлення влади та антикорупційна реформа, судова й реформа правоохоронної системи, децентралізація та реформа державного управління, дерегуляція й розвиток підприємництва, реформа системи охорони здоров'я та податкова реформа.

Серед пріоритетів також реалізація двох програм – енергонезалежності й популяризації України у світі та просування інтересів держави у світовому інформаційному просторі.

Реалізація Стратегії передбачає досягнення 25 ключових показників, що оцінюють перебіг виконання реформ і програм. Зокрема, планується, що в рейтингу Світового банку Doing Business Україна посяде місце серед перших 30 позицій, рейтинг за зобов'язаннями в іноземній валюті за шкалою рейтингового агентства Standard and Poors становитиме не нижче інвестиційної категорії «ВВВ», валовий внутрішній продукт (за паритетом купівельної спроможності) у розрахунку на одну особу, який розраховує Світовий банк, підвищиться до 16 тис. дол. США.

Чисті надходження прямих іноземних інвестицій до 2020 р. мають становити понад 40 млрд дол. США, витрати на національну безпеку й оборону – не менше 3 % від ВВП. За індексом сприйняття корупції, який розраховує Transparency International, Україна має увійти до 50 кращих держав світу.

Головною передумовою реалізації Стратегії є суспільний договір між

владою, бізнесом і громадянським суспільством, де кожна сторона має свою зону відповідальності.

Згідно з Указом, Кабінет Міністрів України має щороку до 15 лютого затверджувати план дій щодо реалізації положень Стратегії та щоквартально інформувати про стан виконання плану дій щодо реалізації положень Стратегії.

Коментуючи затвердження Стратегії, заступник глави Адміністрації Президента, секретар Національної ради реформ Д. Шимків зазначив, що її розробка відбувалася в декілька етапів із залученням широкого кола експертів і громадськості. «Ми почали розробку Стратегії у липні 2014 р. із запрошення громадськості надавати свої пропозиції щодо бачення розвитку країни. Після цього ми провели декілька десятків обговорень та консультацій із фахівцями та громадськістю, організували можливість і отримали зауваження та пропозиції до Стратегії онлайн, провели онлайн-опитування про ключові показники ефективності розвитку країни», – сказав Д. Шимків. 24 грудня 2014 р. на своєму першому засіданні Стратегію схвалила Національна рада реформ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32046.html>). – 2015. – 12.01).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

В. Пальчук, старш. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. наук із соц. комунікацій

Новорічні меседжі Президента П. Порошенка

Одним з останніх у минулому році інформаційних приводів, що спричинив жваве обговорення в ЗМІ, стала підсумкова прес-конференція Президента України П. Порошенка, яка привернула увагу значної кількості журналістів, експертів і громадськості. Президент більше двох годин спілкувався з журналістами. За інформацією ЗМІ, загалом П. Порошенко дав відповіді на 29 запитань, які стосувалися найактуальніших проблем сьогодення України. Зокрема, ставилися запитання щодо врегулювання воєнної ситуації на Сході України, мінських переговорів, проведення реформ, стабілізації курсу валют тощо.

Під час прес-конференції Президент звернув увагу насамперед на ту ситуацію, у якій опинилася Україна, і на основні фактори, завдяки яким вдалося призупинити реальні загрози територіальній цілісності після анексії Криму та економічний колапс. «Країна, де в середині року почалася пряма збройна агресія сусідньої держави проти нашої держави. Країна, у якій внаслідок безглуздої та безвідповідальної фінансової політики була знищена економічна база ще на початку року. Де-факто працювала ліквідаційна комісія з ліквідації українських Збройних сил, підрозділів безпеки,

Міністерства внутрішніх справ, внутрішніх військ. Ніхто не очікував, що в умовах війни український народ буде настільки організований, настільки відповідальний, щоб провести найкращі президентські вибори в історії України. Одразу ж після них була запущена підготовка до підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, що й було зроблено 27 червня в Брюсселі», – підкреслив Президент.

Окремо П. Порошенко приділив увагу якісним змінам у політичному житті країни. За його словами, 26 жовтня в дуже непростих умовах, за величезних ризиків були проведені парламентські вибори. «Багато хто засуджував мене за рішення розпустити парламент і проголосити дострокові парламентські вибори. Практика і життя продемонстрували, що це був абсолютно правильний і виважений крок», – зазначив він. Головним якісним результатом цих виборів, на думку глави держави, стало те, що в парламенті немає п'ятої колони, немає комуністичних зрадників, немає Партії регіонів. Водночас українське суспільство отримало тверду проєвропейську коаліцію, яка здатна взяти на себе відповідальність у ці дуже непрості часи.

Президент зупинився також на тих законодавчих змінах, які допоможуть провести якісно реформи в країні, зокрема на законі про люстрацію.

Найбільше часу під час своєї промови на прес-конференції П. Порошенко приділив питанням зовнішньої політики та стримання воєнної агресії з боку Росії, забезпечення безпеки у світі. «Світ став менш безпечним, менш передбачуваним. Була зруйнована глобальна повоєнна система безпеки, вона більше не працює», – зазначив він.

Безумовним фактором стримання загроз, що постали перед Україною, глава Української держави назвав мобілізацію протягом семи-восьми місяців нечуваної міжнародної підтримки України. «Уперше в історії 16 вересня синхронно була ратифікована Угода про асоціацію в Європарламенті в Страсбурзі і у Верховній Раді України. І там, і там була конституційна більшість, що яскраво продемонструвала той рівень підтримки, який Україна має зараз. Це було видно на всіх міжнародних форумах, включаючи Генеральну Асамблею Організації Об'єднаних Націй, де 100 держав підтримали позицію України, надавши нам значну моральну підтримку», – зазначив він.

У своїх коментарях щодо прес-конференції Президента експерти зараховують до основних успіхів у зовнішній політиці, крім підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, також поглиблення двосторонніх відносин України й США, зокрема ухвалення Акта на підтримку свободи в Україні, а також отримання Україною підтримки з боку міжнародної спільноти, зокрема в запровадженні міжнародних санкцій щодо Росії як відповідь на її агресію проти України.

У цьому контексті цілком доречним став акцент Президента на розбудові української армії, зміцненні її боєздатності. Як зазначили експерти, він розуміє, що сьогодні українській армії виділена унікальна й значна роль у стриманні воєнної агресії сусідньої держави по відношенню до України, у

вирішенні питань безпеки у світі. У зв'язку з цим, серед успіхів внутрішньої політики Президент назвав відновлення боєздатності Збройних сил України, а також консолідацію українського суспільства як політичної нації навколо ідеї незалежності України та її європейського вибору. П. Порошенко вважає, що за декілька місяців Україна створила одну з найбільш боєздатних армій на континенті. І вже нині до України, за його словами, приїжджають вивчати досвід, операції, технологію боротьби з гібридною війною.

У контексті висвітлення тактичних кроків з урегулювання воєнної ситуації в східних регіонах України Президент наголосив на тому, що в Донецькій і Луганській областях цю проблему може бути вирішено виключно політичним шляхом. «Воєнного вирішення питання по Донбасу не існує. Існує виключно політичне рішення конфлікту на Донбасі», – наголосив він.

За його словами, конфлікт у цих регіонах може бути затяжний. «Ризик заморожування конфлікту існує. І ми робимо все, щоб його не було», – зазначив П. Порошенко. Він додав, що Донбас – це не Придністров'я. Разом з тим Президент окреслив ті кроки, які необхідно здійснити задля політичного врегулювання ситуації на Донбасі. На думку П. Порошенка, це можливо лише після проведення там місцевих виборів за українськими законами. Як відомо, проведення чергових місцевих виборів заплановано восени 2015 р.

Цю ідею поділяє і ряд експертів. Проведення місцевих виборів на Донбасі може посприяти очищенню Донецької та Луганської областей від представників самопроголошеної влади. Таку думку висловив політолог О. Палій. «Вибори – це спосіб виконати мінські домовленості, це документ, під яким стоять підписи ОБСЄ, Росії, самих терористів. Важливіше що на нормальних виборах, якщо вони будуть, бандформування не отримають ту підтримку, на яку розраховують. Після проведення цих виборів на політичному плаву з цих бандформувань, які контролюють великі міста і обдирають їх, залишаться одиниці – їхні лідери. Вибори – це хороші ліки від них», – зазначив він. Більше того, на його думку, у врегулюванні ситуації на Донбасі зацікавлена й Росія, для якої продовження санкцій з боку Заходу – це ризик. «Навряд чи Росія захоче такого падіння – на 5 % – ВВП, яке прогнозується, після запровадження ще більших санкцій. І взагалі обрушити свою економіку», – пояснив політолог.

Тому головний меседж, який озвучив Президент України щодо врегулювання воєнної ситуації на Сході України, це мирне врегулювання конфлікту. Він прямо зазначив, що якщо хтось хоче воювати, то це буде самогубством. Для країни й армії немає іншого шляху, крім мирного вирішення проблеми. Про жодну наступальну операцію не йдеться. За словами П. Порошенка, як головнокомандувача, для наступальних дій в української армії немає потужності. Тому режим припинення вогню триває.

Водночас, відповідаючи на питання під час прес-конференції в Києві, П. Порошенко заявив, що у випадку відходу боеків від мирних домовленостей Україна реагуватиме жорстко. Про невиключення жорсткої відповіді української сторони в разі подальшої воєнної агресії з боку Росії

говорять і відповіді Президента України на запитання журналістів щодо трагедії під Іловайськом. Зокрема, П. Порошенко заявив, що про іловайський котел ніхто не забув. «Ніхто Іловайськ не забув і не забуде. За Іловайськ вже покарані сотні вбивць. Знаєте коли?.. 3 вересня ми зібрали все, що у нас тут тоді було: дві тактичні групи 95-й і 79-й бригад. І під керівництвом начальника Генштабу Муженка більше 1200 українських десантників і штурмовиків пішли в рейд по тилах Іловайська. І покарали: сотні вбивць або залишилися лежати, або поїхали додому в цинку», – наголосив він. (Водночас зазначимо, що ця заява викликала специфічний коментар у соцмережі народного депутата С. Семенченка – відомого командира батальйону «Донбас». Судячи з його слів, він не зрозумів, про який захід каже Президент. «Що за рейд помсти за Іловайськ? Петро Олексійович, Вас вводять в оману», – заявив депутат).

Не виключає Президент і можливості введення воєнного стану в східних регіонах країни в разі порушення процесу з мирного вирішення конфлікту. «Воєнний стан буде введено негайно моїм рішенням, рішенням РНБО, які будуть передані до Верховної Ради, якщо відбудуться перші наступальні операції від лінії зіткнення. Ніхто не буде коливатися жодної хвилини», – наголосив він. Глава держави зазначив, що на випадок такого розвитку подій розроблено плани дій для міністрів, керівників ОДА під координацією РНБО, розробляється план переходу економіки країни на воєнні рейки.

Відповідаючи на зауваження щодо доцільності дії режиму припинення вогню, глава держави наголосив, що за час прямих наступальних дій гинула велика кількість українських військовослужбовців, а з моменту запровадження режиму артилерійської тиші 9 грудня від артобстрілів не загинув жоден солдат. «Працює не тільки режим тиші, але й Мирний план. За час дії Мирного плану звільнено 1500 українських полонених. Не було б миру, не відомо, чи залишилися б ці люди живими», – пояснив свою позицію Президент.

У свою чергу, коментуючи заяви Президента під час прес-конференції, політологи озвучують й інші мотиви невведення воєнного стану в східних регіонах України. Зокрема, політолог, директор соціологічної служби «Український барометр» В. Небоженко зазначає: «Бюрократія боїться випустити владу зі своїх рук, а військові не готові, тому що тоді б зруйнувались корупційні схеми, бо тоді б всім – від олігарха до звичайного громадянина – довелось б захищати свою країну. До цього українська Адміністрація Президента не готова. А нам намагаються пояснити, що цим ми б налякали весь світ».

Експерт також прогнозує, що Президент не піде на введення воєнного стану, адже він виведе на авансцену справжніх бойових генералів. Більше того, АТО зручне тим, що ніхто не винен, коли відбуваються катастрофи, зате є переможці. Тому експерт сподівається, що наступу вже не буде.

Небезпечним для країни експерти називають також і впевненість Президента в тому, що в нього є повна інформація про події в зоні АТО.

«Президент уточнив, що він єдиний, хто володіє всією повнотою інформації. І ми від нього нібито будемо дізнаватися про наступ, є він чи ні. А це вже дуже погано. Спецслужби протилежної сторони можуть цим користуватися», – зазначив В. Небоженко.

Продовжуючи тему пошуку шляхів мирного вирішення воєнної ситуації на Сході України, П. Порошенко повідомив, що має намір зустрітися з лідерами Росії, Німеччини і Франції 15 січня в Астані. «Мій дипломатичний рік розпочнеться 15 січня в Астані, де проводитиметься зустріч в “нормандському форматі”», – зазначив він. За словами Президента, міністри закордонних справ готують порядок денний і проекти рішень переговорів, які пройнуть в Астані. Відомо, що зустріч буде присвячена врегулюванню ситуації в Україні. Глава держави переконаний, що світ залишається цивілізованим і в нього є серйозні підстави для оптимізму, тому що весь світ об'єднався навколо України, продемонстрував дуже тверду єдність і солідарність з Україною. «Нормандський формат» передбачає участь лідерів України, Росії, Франції та Німеччини.

Вихід на більш ширший формат переговорів щодо врегулювання воєнної ситуації на Сході України позитивно оцінив экс-голова Служби зовнішньої розвідки України М. Маломуж. На його думку, «мінський формат» – це новий сценарій Росії. Двосторонній формат у площині українсько-російських переговорів не підходить, тому що В. Путін вдає, що він у конфлікті на Сході України не причому. У зв'язку з цим, українська сторона задіяла дипломатичний формат для налагодження контактів з метою залучення в переговорний процес інших країн. Спочатку необхідно використати можливості «нормандського формату» в Астані. Потім залучити до цього процесу країни, що входять у двадцятку світу. Тобто виходити на глобальний рівень вирішення проблеми.

У планах Президента України, які він озвучив під час прес-конференції, головне, щоб на базі мирного плану, мінських домовленостей перетворити крихке перемир'я, яке сьогодні є на Сході України, у стійкий, забезпечений і тривалий мир. Повернути тимчасово окуповані території під контроль української влади. Відновити на цих територіях український суверенітет. «Зробити це можна лише на підставі Мінського протоколу, де враховані всі необхідні умови, щоб це було здійснено. Режим припинення вогню, негайне звільнення всіх заручників, наголошую, всіх, бо ці 150 – це не всі. І на сьогоднішній день група, яка створена в тому числі за участі Служби безпеки України, буде продовжувати активну роботу з пошуку заручників на окупованій території. Перші четверо були привезені. І це буде здійснюватися не в режимі обміну, а в режимі повернення наших хлопців додому», – повідомив П. Порошенко.

У цьому контексті Президент під час прес-конференції розкрив ключову умову Мінського протоколу, яка дуже швидко принесе мир. За його словами, вона дуже проста: перекриття кордонів і вивід іноземних військ з української території. «Тільки-но війська будуть виведені, ніякого конфлікту не буде. Його не існує. Він надуманий. І перші кроки на звільнених

територіях є яскравим тому підтвердженням. Хай поїдуть у Слов'янськ, Краматорськ, Лисичанськ, Сєверодонецьк, Маріуполь і побачать, яким чином відновлюється українська влада на звільнених територіях. Це буде ще одне підтвердження того, що цей конфлікт принесений в нашу країну ззовні і ті, хто його приніс, окупанти і агресори, мають піти з нашої держави», – підкреслив він.

Коментуючи тему мінських переговорів щодо врегулювання воєнної ситуації на Сході України, експерти звертають увагу на те, що в Мінську не погоджують компромісних питань, а лише оформлюють раніше прийняте рішення. «Мінські переговори відбулися тільки після телефонних переговорів в “нормандському режимі”. Це означає, що в Мінську не погоджують компромісні питання, а лише оформлюють раніше прийняте рішення», – пояснив В. Фесенко, директор Центру прикладних політичних досліджень «Пента».

Те, що Президент П. Порошенко визначає переговорний процес як один з важливих шляхів вирішення воєнної ситуації на Сході України, говорить і підписаний указ про делегацію України для участі в переговорах з Російською Федерацією щодо порушення нею своїх зобов'язань за міжнародними договорами України. Більше того, наразі розглядається можливість зустрічі в «жєневському форматі» за участі президентів США, Франції, Росії, канцлера Німеччини й керівництва Євросоюзу. Також у своїй промові під час прес-конференції П. Порошенко підкреслив, що Україна наполягає на виконанні всіма сторонами мінських домовленостей, особливо в частині відведення військ і відновлення контролю за кордоном. При цьому Президент озвучив і певні результати цих домовленостей. Зокрема, ішлося про те, що є певний прогрес у звільненні полонених, забезпеченні артилерійської тиші, у доступі представників ОБСЄ до перевірки виконання мінських домовленостей. Також уперше українська гуманітарна допомога потрапила в соціальні установи на захоплених бойовиками територіях.

У цьому контексті Президент України також звернув увагу й на ситуацію з окупованою Автономною Республікою Крим. Він наголосив, що припинення транспортного сполучення з півостровом і посилена перевірка засобів пересування – це заходи захисту від загроз, що можуть виникнути. «Немає ніякої блокади Криму. Є заходи, які забезпечують захист України від диверсійних груп. Є заходи щодо захисту України, яка буде постачати електроенергію в Крим у випадку, якщо сама отримує електроенергію з Росії», – зазначив глава Української держави. Такі попереджувальні кроки є виправданими, і вони підтримуються не тільки в Україні. Президент підкреслив, що посилення заходів захисту в жодному разі не є засобом тиску. «Ми не збиралися і не збираємося використовувати блокаду, тим більше не збираємося використовувати це як елемент тиску, але ми будемо робити все для того, щоб захистити мир та спокій українських громадян, в тому числі від терористичної загрози», – зауважив П. Порошенко.

У своїх коментарях щодо мирного плану вирішення проблеми військової агресії А. Новак, голова Комітету економістів України, зауважив,

що П. Порошенко демонструє гіпердипломатичну м'якість, а Росія при цьому здійснює неофіційні й найбільш жорстокі дії на території України. «Усе це в підсумку ставить запитання, наскільки Президент України є щирим гарантом державності України, конституційного ладу і чи дійсно його лозунги як кандидата на посаду гаранта відповідають офіційній політичній, економічній та управлінській позиції», – пояснив свій коментар до промови Президента під час прес-конференції експерт.

У свою чергу В. Небоженко, політолог, директор соціологічної служби «Український барометр», таку позицію Президента ведення політики у вирішенні питання військової агресії пояснює славнозвісною дипломатичною стратегією, яку П. Порошенко проявив у Мінську щодо того, щоб не заганяти В. Путіна в глухий кут і дати йому можливість вийти з конфлікту в Україні з гідністю. «Але я не вважаю, що Путіну ця стратегія допоможе – будь-які спроби умирити його викликають лише нові сплески ненависті. Також не було б нічого страшного, якби на питання “Чи загрожує та шантажує вас Путін?”, Порошенко зізнався в цьому і проявив би особисту мужність. Натомість, він не відповів на пряме питання, сказавши, що нічого не боїться. Зрозуміло, що Путін завжди шантажує Порошенка», – підкреслив він. За словами експерта, під час прес-конференції П. Порошенко весь час побоювався чимось образити Росію, він постійно знаходив щодо В. Путіна якісь коректні формулювання.

Під час прес-конференції глава Української держави окреслив також і перспективи України в напрямі атлантичної інтеграції. «Ми розпочинаємо роботу для досягнення Україною критеріїв, необхідних для членства в НАТО. Для цього нам знадобиться тривалий час, думаю, ми закінчимо цю роботу за п'ять років Я хочу реформувати країну, щоб вона відповідала стандартам НАТО та ЄС. І тоді, коли Україна буде відповідати цим критеріям, протягом п'яти-шести років буде прийнято таке рішення (про подачу заявки на членство в НАТО)», – зазначив П. Порошенко. Президент вважає позаблоковий статус кардинальною стратегічною помилкою для України, що дала змогу знищити українську армію.

Відповідаючи на запитання журналістів про проведення референдуму щодо приєднання України до Організації Північноатлантичного договору (НАТО), Президент наголосив, що необхідно реформувати країну для того, щоб вона відповідала критеріям Євросоюзу й НАТО. «Коли Україна буде відповідати цим критеріям, а, найбільш вірогідно, це буде зроблено в рамках виконання “Стратегії реформ-2020” протягом найближчих п'яти-шести років, народ України визначиться щодо членства в НАТО», – пояснив він.

Як відомо, Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відмови України від здійснення політики позаблоковості» був ініційований Президентом і підтриманий Верховною Радою конституційною більшістю 23 грудня. У документі зазначається, що відмова від позаблокового статусу дасть змогу повноцінно реалізувати пошук більш дієвих механізмів захисту незалежності, суверенітету й територіальної цілісності держави з урахуванням незворотності законодавчо закріпленого

зовнішнього курсу, спрямованого на набуття членства в Європейському Союзі.

Важливим для українського суспільства став меседж від Президента про необхідність реформувати правову сферу, зокрема йшлося про деполітизацію Вищої ради юстиції. «Нам потрібно мати незалежну гілку влади, яка буде притягувати до відповідальності корупціонерів і негідників. В Україні не діяла Вища кваліфікаційна комісія суддів», – зазначив П. Порошенко. За його словами, вона була запущена в роботу. Вища рада юстиції може приймати рішення щодо суддів, притягати їх до відповідальності. Її першим рішенням було притягнення до відповідальності судді, який відпустив з-під варти командира загону «Беркута».

Більше того, відповідаючи на запитання журналістів, чи задоволений він роботою Генерального прокурора України В. Яреми, Президент відповів: «Мене не задовольняє робота Генеральної прокуратури. Я впевнений, що кроки по антикорупції за шість місяців мали б бути значно більшими. І мене категорично не влаштовує розслідування справ по вбивствах на Майдані». За його словами, потрібно зважати, що був прийнятий закон про амністію тих, хто був по той бік Майдану. Потрібно було знайти тих, на кого амністія не поширювалася. Уже сьогодні трьох суддів, які відпускали з-під варти винних у смертях на Майдані, звільнено.

П. Порошенко також закликав громадськість зрозуміти результати, коли вперше в історії України затримано керівників традиційних об'єктів корупції – Укрзалізниця, «Укрспирт», Укрпошта та ін. Він нагадав, що, згідно з новим законом про прокуратуру, вона повинна здійснювати не слідство, а дві інші функції – нагляд і представництво в судах.

Водночас експерти при розгляді правових аспектів прес-конференції Президента виділили один дуже важливий момент промови П. Порошенка. «Він сказав дуже важливу річ: Ярема не садитиме друзів, але посадить ворогів. Це Президент проговорився, звичайно. Мабуть, це і є один з найбільш ключових його меседжів», – заявив голова соціологічної служби «Український барометр» В. Небоженко. За словами політолога, Президент наполегливо захищає всі свої кадрові помилки. «Коли журналісти попросили в нього хоча б кадровий звіт, виявилось, що всі, кого він призначав (а Президент, мабуть, людина дуже честолюбна і схожий цим на В. Януковича), гідні найкращого життя в Україні», – додав експерт.

Під час прес-конференції Президент приділив увагу питанням, що відображають стан справ в економіці країни. Він оголосив, що нинішній курс української валюти – 17–19 грн/дол. – не відповідає реальному стану справ в економіці країни й купівельної спроможності національної валюти. «Значна складова тут паніки. Цю паніку потрібно зупинити», – наголосив П. Порошенко. На його думку, валютна паніка зменшиться після нових домовленостей із МВФ. Тобто взято курс на нові запозичення. «Коли в нас з'являться потужні поповнення валютних резервів, тоді інвестори будуть набагато більше вірити в країну», – зазначив Президент.

У свою чергу для експертів стало незрозумілим після завершення

виступу Президента, як Україна в 2015 р. виходитиме з економічної кризи. Під час підсумкової прес-конференції П. Порошенко так і не розповів журналістам, що буде з економікою країни в 2015 р. Таку думку висловив голова соціологічної служби «Український барометр» В. Небоженко. «Так, ми знову будемо брати в борг, і це дозволить трохи знизити курс долара. Але немає економічної політики, ми не почули про неї навіть від Президента. Це дуже насторожує», – підкреслив експерт.

Під час прес-конференції журналісти ставили питання Президентові з приводу продажу корпорації Roshen і торгівлі з Росією. «Питання про Roshen – до Roshen. Повторюю, я до нього не маю ніякого відношення. Я не знаю про обсяги торгівлі з Росією. Але я знаю, що їх майже не існує», – заявив П. Порошенко. За його словами, Росією обмеження на Roshen були введені ще в 2013 р. і мільярди рублів були арештовані на рахунках корпорації. На запитання щодо продажу Roshen Президент повідомив, що передав у трастове управління і він позбавлений на корпорацію будь-якого впливу. Якщо не вдасться продати Roshen новому власнику, він продасть його менеджменту корпорації.

Водночас П. Порошенко заявив, що не має намірів продавати належний йому телевізійний 5-й канал, зазначивши, що ніколи не давав обіцянок про його продаж.

Під час своєї промови глава держави озвучив важливі завдання, які необхідно виконати в найближчій перспективі. Мегазавдання – це проведення реформ і створення всіх умов для економічного зростання в 2016 р. «Зараз нам треба стабілізувати економіку, запустити нові реформи, які забезпечать абсолютно іншу позицію щодо інвестиційного клімату, рішучі кроки в забезпеченні верховенства права, судову реформу, ефективні дії щодо боротьби з корупцією. Це все допоможе нам зробити дуже просту річ – конвертувати високий міжнародний авторитет, який сьогодні має Україна, в прями іноземні інвестиції», – підкреслив П. Порошенко.

Крім того, дуже серйозним викликом залишається боротьба з корупцією. «Найближчим часом, одразу після свят, попередньо 8–10 січня, відбудеться моя зустріч з новопризначеними трьома трійками від Президента, уряду та парламенту для формування керівництва Антикорупційного бюро. Декілька потенційних кандидатів дають мені дуже серйозні підстави для оптимізму. Всі корупційні справи негайно будуть переведені до Антикорупційного бюро», – повідомив він. За його словами, з чистого листа, використовуючи найкращий міжнародний досвід, будуть зроблені кроки, які продемонструють, що людей, які матимуть імунітет від антикорупційних розслідувань, у країні не буде.

Дуже важливо, за словами Президента, буде на саміті в Ризі в травні 2015 р. прийняти рішення про безвізовий режим. «Усі необхідні складові для цього є. Українці, нарешті, мають їздити без віз по всій Європі», – підкреслив П. Порошенко.

У контексті розгляду питань про реформи, озвучені під час прес-конференції, експерти зауважують щодо відсутності конкретики в промові

Президента стосовно зроблених кроків і необхідності презентації документа «Стратегія-2020». Зокрема, політолог В. Подгорна зауважує, що Президент озвучив ідею реформ, про які всі говорять, але все це хочеться побачити на рівні справжньої політики з точки зору демонополізації економіки, зменшення впливу олігархів і створення рівних можливостей для всіх представників бізнесу. «Чого я не побачила – конкретики. Усі вісім напрямів реформ, які означив Порошенко, були ескізними. Він говорив про групу, яка працювала над розробкою реформ і яку очолює Д. Шимків. Але хотілося б побачити сам документ “Стратегія-2020” та її візуальну презентацію – як це роблять зазвичай», – підкреслила експерт. На її думку, громадськість хоче почути, що в команді Президента є адекватні люди, які все це правильно осмислюють, почути модерний порядок денний, яким його бачить Президент і його команда та яким він бачить майбутнє України: міжнародні спеціалізації, акценти в політиці, критерії, які визначають рух реформ.

Подібної точки зору щодо відсутності в промові Президента заяв про конкретні справи в проведенні реформ дотримується і В. Небоженко, директор соціологічної служби «Український барометр». Він підкреслив, що для початку, щоб проводити реформи, не треба заявляти про те, чого Україна гостро бажає та чого всі потребують – реформи в судах, податковій системі тощо. «Для початку треба було без зайвого галасу провести реформу президентської влади, РНБО, яка ледь животіє. Необхідно було провести реформу другого стовпа президентської влади – корпусу губернаторів, адже там є люди, які ненавидять Україну та працювали в режимі особистої влади Януковича, і є люди як Коломойський, які майже б'ються за Україну. Така солянка з губернаторів ніколи не існувала в Україні. Нарешті треба було провести реформу місцевої адміністрації. Том, якби Порошенко спочатку провів реформу президентської влади, тоді б можна було повірити, що він готовий вирішувати проблеми за всіма іншими напрямками», – зауважив він.

Значні зауваження щодо озвученої «Стратегії-2020» висловив і А. Новак, голова Комітету економістів України. За його словами, Президент, очевидно, неадекватно оцінює економічну ситуацію, якщо обіцяє до 2020 р. ввійти у двадцятку легкості ведення бізнесу. Найбільше занепокоїли експерта оприлюднені реформаторські кроки, що вказують на те, що механізм державного управління має зростися з бізнесом і найвищі посади в системі мають бути віддані бізнесменам. «А це означає, що в такому разі в рейтингу України не світить не те що двадцяте, а дай Боже, щоб на 120-му опинилися. Адже розділення влади і бізнесу – один з ключових критеріїв ефективності державного партнерства», – зазначив економіст.

Ці зауваження доповнює оцінка директора Українського інституту аналізу та менеджменту політики Р. Бортника. За його словами, під час підсумкової прес-конференції Президент П. Порошенко не представив цільного плану з виходу з кризи й мало уваги приділив вирішенню економічних проблем. «Був набір відповідей на стандартні журналістські запитання, але не було конкретного плану по виходу зі складної кризової, військової, соціально-економічної ситуації і конкретного механізму, як він

збирається лікувати країну. З боку журналістів ми не бачили підлабузництва – вони намагалися поставити гострі запитання, але Президент на деякі запитання відповідав досить поверхово. Всі очікували від Президента підсумків року – зрозумілих цифр, обґрунтувань, спираючись на що можна зробити план на наступний рік. Це Президент упустив. За три години прес-конференції це можна було якісно розкрити», – вважає політолог.

Щодо організації прес-конференції Президента України експерти в переважній більшості надали позитивні оцінки. Як заявив політолог К. Бондаренко, під час прес-конференції не було раніше підготовлених запитань, як це було на подібних заходах попередніх президентів. «Це ноу-хау Порошенка. Але і не відчувалося звичайної комфортної ситуації, в якій перебував глава держави. Звичайно, для Путіна, Обами, Кучми, Ющенка і Януковича питання заготовлювалися, на які вони потім відповідали. А всі робили вигляд, що це імпровізація», – зазначив він. За його словами, П. Порошенко спробував дійсно зімпровізувати й таким чином попав у деяке агресивне середовище, тому що журналісти його не жаліли й ставили різкі запитання.

Свою позитивну оцінку прес-конференції Президента надав директор Центру політичних досліджень GMT group А. Луценко. Він вважає, що прес-конференція П. Порошенка була сучасною. «Порошенко із самого початку обіцяв, що таке спілкування з пресою стане традицією. Це добре, оскільки, як відомо, ми йдемо в ЄС, а там таке спілкування з журналістами загальноприйнятне», – зазначив політолог.

У свою чергу директор Центру політичних досліджень «Пента» В. Фесенко підкреслив, що Президент України П. Порошенко виглядав на своїй прес-конференції дуже впевнено. «Якщо порівнювати підсумкову прес-конференцію В. Путіна, який є асом у спілкуванні з народом, то дуже показовим є початок конференції в Путіна і те, як це було в Порошенка», – стверджує експерт.

Позитивний крок під час прес-конференції, як вважає політичний аналітик О. Палій, П. Порошенко здійснив у тому, що показав свою готовність чути суспільство. «Він прислухається до суспільства, але поки не навчився іти попереду суспільства. Але факт того, що він прислухається, очевидний. Видно, що він готовий реагувати на те, як суспільство, у свою чергу, реагує на питання», – зазначив політолог. За його словами, П. Порошенко нормально тримався, відповідав на всі запитання. До речі, від В. Януковича Президент П. Порошенко відрізнявся кардинально, особливо в плані відкритості.

До цих оцінок приєднався і професор політології О. Гарань. Зокрема, він підкреслив, що конференція довела, що П. Порошенко, на відміну від В. Януковича, не боїться гострих питань: «Йому їх ставили, він на них відповідав. Це показує, що є контроль громадськості над Президентом. І це добре, це значить, що Порошенко працює не у вакуумі. Хоча було видно, що на деякі питання йому було відповідати некомфортно», – підкреслив експерт.

Єдиний момент, який оцінили експерти з критикою, стосувався

безпосередньо запитань журналістів. За його словами, деякі журналісти, які ставили питання, показали дуже низький рівень. «Неприємно дивитися на таких журналістів. Якщо ти ідеш і задаєш запитання, то перед цим хоча новину прочитай», – зауважив О. Палій.

Попри ряд позитивних оцінок щодо організації прес-конференції в експертів виник і ряд зауважень. Зокрема, Президенту України П. Порошенку так і не вдалося відзвітувати перед українцями про свою роботу. Таку думку висловив голова соціологічної служби «Український барометр» В. Небоженко. «Прес-конференція – підсумкова подія, а Президент говорить так, ніби виступає на звичайній суботній зустрічі. Президенту потрібно було добре підготуватися, запропонувати якісь нові ідеї, адже його слова підбивають підсумок цілого року. У нього є повноваження, така традиція – Президент підбиває підсумки для країни. Він цього не зробив», – зауважив він.

Експерти також зазначають, що під час прес-конференції відчувалися елементи шоу й піару, особливо коли П. Порошенко починав своєрідно загравати з журналістами. «Останні, до речі, не дуже то і старалися, щоб змусити Президента “пітніти”. З такою “зоною комфорту” поза кадром залишилося чимало питань, які хвилюють суспільство. Наприклад, ми так і не почули, чи здатна наша країна зупинити Росію, якщо та піде війною далі? Чи як Президент вирішуватиме кадрову політику, яка потребує системних змін? І тут питання не тільки до чиновників-попередників, а й до тих, хто був призначений за 100 днів президентства Порошенка: керівництво Міністерства оборони, Національного банку», – зауважує оглядач І. Капсамун.

До цієї думки приєднався і В. Небоженко, політолог, директор соціологічної служби «Український барометр». На його переконання, безпосередньо прес-конференція була дуже добре підготовлена, П. Порошенко, швидше за все, знав більшість питань, тому і знаходив на них нормальні відповіді. «Хіба що крім питання щодо мотивації – чому його син пішов у депутати за мажоритарним округом у Вінницькій області. Пояснення того, що син Петра Олексійовича зробив це сам, адже він є дорослою людиною, нагадує пояснення В. Януковича, чому його син став мультимільонером за пару років. Треба було шукати більш серйозне обґрунтування сімейного підряду Порошенків у політиці», – підкреслив експерт. Він стверджує, те, що питання журналістів не змусили П. Порошенка нервувати, пояснюється структурою президентської конференції, яка всюди однакова в усіх президентів на території східної Європи. У багатьох випадках це були заготовлені питання – навіть ті, які виглядали несподіваними.

Таким чином, перша підсумкова прес-конференція Президента України продемонструвала суспільству, що навіть скептичні зауваження експертів щодо заготовлених наперед запитань не змогли знівелювати один з головних позитивних меседжів: влада готова іти на діалог із суспільством, суспільство чує. Водночас суспільство так і не почуло головних підсумків роботи

влади у сфері внутрішньої політики у 2014 р., анонсів про наміри чи готовність реалізовувати структурні реформи в Україні. Адже на порядку денному стоїть вирішення завдання реалізації реальної антикорупційної боротьби, вироблення стратегії відносин з анексованим Кримом, притягнення до відповідальності винних у злочинах проти Євромайдану. До пріоритетних завдань фахівці також відносять модернізацію армії, реформу судової системи й правоохоронних органів, децентралізацію та адміністративну реформу. В економічній сфері експерти звернули увагу на необхідність податкової реформи, створення умов для розвитку малого й середнього бізнесу, послаблення впливу олігархів і загальної лібералізації ролі держави в управлінні економікою. На ці запитання суспільство й очікувало почути коментарі Президента під час підсумкової прес-конференції. Це було б внутрішньополітичним компромісом – компромісом навколо системних питань в політиці й економіці, унаслідок яких можуть більш чітко сформуватися інтереси держави, не тільки в боротьбі із зовнішньою агресією, але й у боротьбі за розвиток країни.

Найбільше позитивної реакції як в експертів, так і в громадськості викликало новорічне привітання Президента П. Порошенка. Своє привітання Президент озвучив у кадрі разом з громадянами України, що беруть активну участь в її захисті й розбудові. Цим П. Порошенко підкреслив наміри влади до активної співпраці з громадськістю. У привітанні глава держави говорив трьома мовами: українською, російською та кримськотатарською. Це підкреслювало, як зазначалося в новорічному привітанні, гасло минулого року: «Єдина країна» – «Единая страна» – «Бір девлет». «Важкі випробування зміцнили нас. Як народ ми стали нерозлийвода, ще міцніше згуртувалися в політичну українську націю», – наголосив Президент. П. Порошенко нагадав у цей момент співвітчизникам, що рік, що минає, був найважчим за останні сім десятиліть, з 1945 р.: «Лютий ворог зазіхнув на наші життя, територію, свободу, незалежність. Та вся країна – від малого до старого – стала на захист Батьківщини. Цю вітчизняну війну ми обов'язково виграємо, бо вона для нас – справедлива. На нашому боці – правда! З нами – Бог!»

У зв'язку з цим, глава державу у своєму привітанні звернувся до громадян, щоб, перш ніж наповнити келихи, за мить до 12 ударів, які сповістять про Новий рік, і перед тим, як заспівати «Ще не вмерла», разом, всією Україною вшанувати пам'ять воїнів, які віддали своє життя за Україну, і пам'ять мирних громадян, які загинули з вини агресора.

Він подякував кожному за внесок у захист країни й побажав усім насамперед довгоочікуваного, тривалого миру. «Хай збудеться пророцтво Шевченка: “І на оновленій землі врага не буде супостата, а буде син, і буде мати, і будуть люди на землі!” Ян'и йилиниз хайирли олсун, азіз ватандашлар! С Новым годом, дорогие соотечественники! З Новим роком, дорогі співвітчизники! Миру вам, щастя, добра! З Новим роком, Україно!» – привітав Президент *(Матеріал підготовлено за інформацією таких джерел: Офіційне інтернет-представництво Президента України*

П. Порошенка (<http://www.president.gov.ua>); *Центр прикладних політичних досліджень «Пента»* (<http://penta.org.ua>); *Українська правда* (<http://blogs.pravda.com.ua/authors/yakhno/54a4369667773>); *Uainfo* (<http://uainfo.org/blogosphere/politika/469231-.html>); *Фонд «Демократичні ініціативи» ім. І. Кучеріва* (<http://www.dif.org.ua/ua/publications/press-relizy/gromadska-roku.htm>); *ЧАО «Международный медиацентр-СТБ»* (<http://vikna.stb.ua/2014/12/29/nabolili-zapitannya-pres-konferentsiya-prezidenta-ukrayini>); *Zik* (http://zik.ua/ua/news/2014/12/29/prezydent_kazhe_shcho_nezadovolennyu_robotoyu_gpu_553032); *5 канал* (<http://www.5.ua/polityka/preskonferenciya-prezidenta--pidsymki-66214.html>).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман найближчим часом підпише розпорядження про підготовку плану законотворчої роботи на 2015–2017 рр. Про це В. Гройсман заявив у понеділок, 12 січня, відкриваючи засідання погоджувальної ради. Це розпорядження, сказав керівник парламенту, буде підписано відповідно до Коаліційної угоди, Програми реформ-2020, Стратегічного плану відновлення країни на 2015–2017 роки, який він передав Національній раді реформ і який нині доопрацьовується урядом, і Угоди про асоціацію Україна – ЄС.

Голова Верховної Ради наголосив, що нинішній рік є «переламним для держави», роком реалізації реформ і парламент має забезпечити системний підхід до законодавства, аби підвищити його якість. «Ми не типографія для друку законів», – зазначив він, пояснивши, що найближчим часом потребують реформування «15–20» сфер життя, для чого необхідно ухвалити приблизно 150–200 законів, які мають комплексно, «пакетно» врегульовувати всі питання відповідно до напрямів. «Маємо забезпечити прогнозованість, аби люди знали, яка законодавча база цього року, яка буде наступного, щоб вона була прогнозованою і змогла забезпечити впевненість людей у завтрашньому дні», – сказав В. Гройсман, наголосивши на високій відповідальності парламенту, Президента України та уряду.

У цьому контексті Голова Верховної Ради наголосив, що в рамках процесу децентралізації парламент уже цього тижня має розглянути законопроекти про децентралізацію у сфері архітектурно-будівельного контролю, про об'єднання громад і про регіональну політику.

Під час брифінгу після завершення погоджувальної ради В. Гройсман наголосив, що не можна приймати законопроекти сотнями й тисячами, оскільки постійне внесення змін руйнують «тіло» закону та подекуди має корупційні ризики. Парламент, сказав він, має бути інтегратором усіх реформ в Україні, а не «типографією законодавства» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 12.01).

Уся робота щодо перевірки тексту закону про бюджет, що був проголосований у сесійній залі, буде максимально прозорою та публічною. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відповідаючи на запитання журналістів під час брифінгу в понеділок, 12 січня, після завершення погоджувальної ради.

При цьому В. Гройсман зазначив, що деякі твердження не відповідають дійсності. Зокрема, індексація соціальних стандартів передбачена з 1 липня Законом України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України», так само цим Законом передбачено обмеження рівня заробітних плат посадовців. Ця норма, нагадав Голова Верховної Ради, відповідно до законодавства, не може регулюватися законом про бюджет.

«Треба ретельно попрацювати над тим, що ж насправді відповідає дійсності. Все те, що прописано сьогодні у бюджеті, повністю відповідає стенограмам і тим рішенням, які були прийняті, – сказав керівник парламенту. – Інша справа – у бюджет, який не є досконалим, потрібно вносити зміни, і була спільна ініціатива, щоб до 15 лютого напрацювати зміни до Державного бюджету, враховуючи показники, і результати роботи з, у тому числі, нашими міжнародними партнерами» **(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 12.01).**

Зміни в частині децентралізації місцевого самоврядування потрібно здійснити до жовтня поточного року. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відповідаючи на запитання журналістів під час брифінгу в понеділок після завершення погоджувальної ради.

В. Гройсман зазначив, що забезпечення реальної децентралізації можливо лише шляхом внесення змін до Конституції. «Якщо ми говоримо про децентралізацію влади, то маємо один раз і назавжди закріпити право громад нормально жити, позбавити їх “державного пресу”, – заявив він. – Громади мають повноцінно жити, а центр, столиця має їм у цьому питанні не заважати, а, навпаки, допомагати. Це можливо зробити тільки шляхом внесення змін до Конституції».

Щодо шляхів внесення змін до Конституції, В. Гройсман нагадав, що є ініціатива Президента, відповідно до якої буде створено конституційну комісію, яка повинна за участі експертів напрацювати базовий текст змін до Основного закону, потім буде утворено тимчасову спеціальну комісію парламенту, яка опрацює відповідний документ, після чого він буде винесений на розгляд депутатів.

Торкаючись питання щодо скасування недоторканності народних депутатів, В. Гройсман заявив про необхідність її ліквідації «незалежно від широкого конституційного процесу». «Ми просто маємо взяти це і проголосувати», – наголосив він.

Голова Верховної Ради зазначив, що «саме недоторканність притягує до

українського парламенту тих, хто, можливо, і не хотів би займатися законотворчою роботою». «Частина людей іде саме за недоторканністю, і це треба припинити, – заявив В. Гройсман. – Як тільки ми це припинимо, зразу зникнуть питання фальсифікації виборів, купівлі голосів і таке інше».

Принципове значення, наголосив він, мають саме наслідки скасування недоторканності. «Я повністю підтримую те, що ми найближчим часом маємо це зробити», – заявив В. Гройсман, повідомивши, що він доручив апарату Верховної Ради якнайшвидше розробити план розгляду цього питання (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 12.01).

Пленарное заседание Верховной Рады в пятницу, 16 января, состоится, несмотря на предложение отменить заседание. Депутаты заслушают министра обороны С. Полторака и, возможно, главу НБУ В. Гонтареву. Об этом сообщил спикер парламента В. Гройсман 12 января на брифинге по результатам заседания согласительного совета.

Он отметил, что в пятницу пройдет полноценный «час вопросов к правительству», в том числе будет приглашен министр обороны. Помимо этого, будут освещены социально-экономические вопросы. Отвечая на вопросы журналистов, В. Гройсман напомнил, что, по его информации, глава Нацбанка В. Гонтарева готова прийти в парламент и ответить на вопросы народных депутатов. «Возможно, на “час вопросов к правительству” мы пригласим и главу НБУ», – сказал он (*Електронні Вісти (<http://elvisti.com>)*). – 2015. – 12.01).

Депутатська група «Економічний розвиток» пропонує заслухати весь склад уряду щодо термінів проведення реформ в Україні на спеціальному засіданні парламенту. Про це під час засідання погоджувальної ради сказав член депутатської групи М. Геллер, передає кореспондент УНН. Він також додав, що уряд ховає реальні показники наступного року.

Нагадаємо, у вересні Президент України П. Порошенко представив «Стратегію реформ-2020». «Стратегія-2020» передбачає 60 реформ і спеціальних програм, які мають наблизити Україну до стандартів ЄС.

«Стратегія-2020» складається з трьох векторів: сталий розвиток країни; безпека держави, бізнесу та громадян; відповідальність і соціальна справедливість (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>)*). – 2015. – 12.01).

Фракція «Блок П. Порошенка» наполягає в п'ятницю, 16 січня, під час «години запитань до уряду» заслухати інформацію фінансового та економічного блоку уряду стосовно бюджету-2015. Про це під час засідання погоджувальної ради сказав народний депутат М. Томенко, передає

кореспондент УНН.

«При тій дискусії, що виникла стосовно бюджету, я думаю було б доцільно у п'ятницю нам послухати уряд, як ми рухаємося далі стосовно бюджетного процесу», – сказав М.Томенко.

Він зазначив, що тільки сьогодні було оприлюднено додатки до бюджету, а місцеві бюджети досі не розглянуто. У зв'язку з цим депутат пропонує заслухати інформацію фінансового та економічного блоку стосовно бюджету, а далі «рухатися стосовно змін до бюджету».

Як повідомлялося, у понеділок, 29 грудня, Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» (№ 1000). «За» проголосувало 233 надані депутати (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 12.01).

Фракція «Самопоміч» пропонує всім міністерствам виписати стратегічні кризові планування на 2015 р. і показати парламенту. Про це під час погоджувальної ради Верховної Ради сказав керівник фракції «Самопоміч» О. Березюк, передає УНН.

«Є пропозиція від об'єднання “Самопоміч” зробити робочу групу в межах коаліції для відстеження поправок до бюджетного та податкового кодексів. Під час підготовки бюджету ми відчули відсутність інституційної роботи міністерств. Міністри залежні від некваліфікованих підлеглих. Тому є пропозиція протягом двох тижнів, щоб всі міністерства подали стратегічні кризові планування, і подати на 1,5 сторінки в парламент три основні пріоритети та план дій на 2015 р.», – сказав О. Березюк.

Він підкреслив, що особливо парламент очікує на такий план від Міністерства доходів (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 12.01).

Фракція Радикальної партії вимагає заслухати у Верховній Раді інформацію Міністерства внутрішніх справ, Генпрокуратури та СБУ стосовно розслідування злочинів, здійснених під час Євромайдану. Про це під час засідання погоджувальної ради заявив лідер фракції О. Ляшко, передає кореспондент УНН. У Радикальній партії також наполягають і надалі на звіті у ВР голови НБУ В. Гонтаревої. Також фракція пропонує розглянути та підтримати проект постанови про створення Тимчасової спеціальної комісії про внесення змін до Конституції стосовно скасування недоторканності суддів та народних депутатів і, «можливо, Президента» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 12.01).

13 січня Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та інших законодавчих актів щодо удосконалення засад організації та

функціонування судової влади відповідно до європейських стандартів.

Законопроектом пропонується ліквідувати систему судів загальної юрисдикції, які спеціалізуються на розгляді господарських справ; додатково створити окружні суди з розгляду цивільних і кримінальних справ; зменшити кількість адміністративних посад у судах.

Проектом також передбачається ліквідувати інститут допуску справи до провадження у Верховному Суді України; розширити повноваження ВСУ, зокрема, надати право безпосередньо здійснювати судочинство на підставах та в порядку, встановленому процесуальним законом; замість Вищої кваліфікаційної комісії суддів України створити Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію суддів, яка утворюватиме зі свого складу кваліфікаційну комісію суддів і дисциплінарні комісії суддів тощо.

Проектом у цьому зв'язку передбачається викласти Закон «Про судоустрій і статус суддів» у новій редакції, а також внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Господарського процесуального кодексу, Цивільного процесуального кодексу, Кодексу адміністративного судочинства, Кримінального процесуального кодексу, законів «Про Вищу раду юстиції», «Про доступ до судових рішень».

Законопроект зареєстровано за № 1497 (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)***). – 2015. – 13.01).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про забезпечення права на справедливий суд.

Законопроектом пропонується закласти правові засади для проведення судової реформи, яка має забезпечити ефективний захист прав і свобод громадян, інтересів юридичних осіб в судовому порядку, практичну реалізацію права на справедливий суд.

Проектом пропонується викласти у новій редакції Закон «Про судоустрій і статус суддів», а також внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Господарського процесуального кодексу, Цивільного процесуального кодексу, Кодексу адміністративного судочинства, Кримінального процесуального кодексу, законів «Про Вищу раду юстиції», «Про доступ до судових рішень», «Про судовий збір».

Законопроектом також передбачається внести зміни до Закону «Про Регламент Верховної Ради України» в частині визначення порядку призначення членів Вищої ради юстиції та припинення їх повноважень, порядку розгляду Верховною Радою питань про переведення судді, обраного безстроково, до суду такого ж рівня або до суду нижчого рівня та звільнення судді.

Проектом пропонується розширити права громадян щодо гарантій рівності перед законом і судом, гласності, відкритості судового процесу, обов'язковості рішень суду, унормування неупередженого розподілу судових справ.

Згідно із проектом, висновки Верховного Суду України щодо

застосування норм права стають обов'язковими для суб'єктів владних повноважень, а суди мають їх враховувати, що забезпечить однакове застосування норм права.

Відповідно до міжнародних стандартів передбачається унормувати питання утворення судів, призначення суддів на адміністративні посади, оптимізації складу судів і їх діяльності. Зокрема, пропонується, що органи виконавчої влади не матимуть впливу на процедури утворення судів та визначення кількості суддів, зменшується кількість адміністративних посад у судах та склад суддів приводиться у відповідність до реального навантаження.

Проектом також пропонується уточнити і посилити гарантії незалежності і недоторканності суддів, їх права та обов'язки, запровадити новий текст присяги судді; встановити більш прозорі порядок призначення судді на посаду, включно з процедурами добору кандидатів, відбіркового і кваліфікаційного іспитів, підготовки і навчання кандидатів на посади суддів; унормувати процедури обрання суддів безстроково та їх призначення і переведення в інші суди, які мають проходити лише на конкурсних засадах.

Проектом пропонується внести зміни в організацію та порядок формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, яка діятиме у складі кваліфікаційної і дисциплінарної палат і уточнити вимоги до членів Комісії, їх права і обов'язки, організація діяльності і забезпечення.

Законопроект зареєстровано за № 1656 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 13.01).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про встановлення додаткових гарантій щодо захисту прав громадян, які проживають на територіях проведення антитерористичної операції, та обмеження відповідальності підприємств – виконавців/виробників житлово-комунальних послуг у разі несвоєчасного здійснення платежів за спожиті енергетичні ресурси» з урахуванням пропозицій Президента України.

Метою цього Закону є встановлення додаткових гарантій щодо захисту житлових та майнових прав громадян, які проживають на територіях, де проводиться антитерористична операція, та громадян, які тимчасово переселені в інші населені пункти України з територій, на яких проводиться антитерористична операція. До 31 грудня 2015 року цим громадянам має бути погашена заборгованість із виплат заробітної плати, стипендій, пенсій, що утворилася внаслідок проведення антитерористичної операції, а також встановлено додаткові гарантії захисту житлових та майнових прав громадян, звільнених на підставі зазначених обставин, до моменту їх працевлаштування, за умови отримання ними статусу зареєстрованого безробітного.

Законом встановлено мораторій на час, визначений у статті 1 цього Закону, на застосування примусової реалізації житла (житлових будинків, частин житлових будинків, квартир, кімнат у квартирах, кімнат, житлових

секцій чи блоків у гуртожитках, інших жилих приміщень) громадян, визначених у статті 1 цього Закону.

Згідно із Законом, «встановлено мораторій на час, визначений у статті 1 цього Закону, на нарахування та стягнення пені та інших штрафних санкцій енергопостачальними компаніями у разі несвоєчасного здійснення платежів за спожиті енергетичні ресурси підприємствами – виконавцями/виробниками житлово-комунальних послуг, що надають такі послуги у районі проведення антитерористичної операції».

Законопроект зареєстровано за № 0962 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 13.01).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення зміни до статті 17-2 Закону України “Про державну підтримку сільського господарства України” (щодо потужностей тваринницьких ферм та комплексів).

Законом встановлюється, що сільськогосподарським товаровиробникам відшкодовується в обсязі до 50 % вартість будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів для утримання великої рогатої худоби, свиней, птиці (в тому числі водоплавної та індиків), доїльних залів та створених на кооперативних засадах м'ясопереробних підприємств (чинна норма: «вартість будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів з кількістю великої рогатої худоби не менше 500 голів, свиноматок – не менше 1200 голів та птиці – не менше 1 мільйона голів»), а також в обсязі до 30 % відшкодовується вартість закупівлі техніки та обладнання для сільськогосподарського виробництва, будівництва та реконструкції підсобних підприємств з переробки та зберігання сільськогосподарської продукції.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1548 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 13.01).

Верховна Рада звернулася до А. Меркель, Ф. Олланда, В. Путіна та ПАРЄ щодо звільнення Н. Савченко.

Верховна Рада прийняла Постанову «Про звернення ВР до канцлера Федеративної Республіки Німеччини А. Меркель, президента Франції Ф. Олланда та Президента РФ В. Путіна щодо звільнення протиправно утримуваної на території Російської Федерації української льотчиці та народного депутата Надії Савченко» за основу та в цілому та Постанову «Про звернення ВР до Парламентської асамблеї Ради Європи щодо звільнення протиправно утримуваної на території РФ української льотчиці та народного депутата Надії Савченко». Про це передає кореспондент УНН. Відповідні проекти постанов зареєстровано за №№ 1700 і 1701.

За відповідні рішення проголосували 304 та 306 народних депутатів.

Відповідними постановами ВР звернулася до А. Меркель, Ф. Олланда,

В. Путіна та ПАРЄ із закликом вжити всіх необхідних заходів щодо звільнення Н.Савченко.

Відзначимо, що ВР вже кілька разів зверталась до Держдуми РФ та міжнародних організацій щодо цього питання. Зауважимо, що Ю.Тимошенко нагадала про те, що Н. Савченко голодує вже 32 день, проте не збирається припинити голодування (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 13.01).

У Верховній Раді створили два міжфракційні депутатські об'єднання. Про це під час засідання парламенту сказав голова ВР В. Гройсман, передає кореспондент УНН.

«Згідно статті 60 регламенту у ВР створено міжфракційне депутатське об'єднання «За національне патріотичне виховання». Головою об'єднання обрано І. Артюшенка», – оголосив В. Гройсман.

Також спікер повідомив, що окрім цього, у ВР створено міжфракційне об'єднання «Забезпечення прав дитини», головою якого обрано О. Фельдмана.

Як повідомлялося, 11 грудня 2014 року у Верховній Раді створили міжфракційне депутатське об'єднання «Аграрне об'єднання».

Раніше у Верховній Раді депутати створили уже кілька міжфракційних об'єднань: «Крим», «Закарпаття», ВО «Свобода», «Рідна Чернігівщина».

Також проводяться переговори між комбатами щодо створення єдиного депутатського об'єднання учасників бойових дій (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 13.01).

Експерти й народні депутати розкритикували законопроект «Про забезпечення права на справедливий суд», який був запропонований Президентом України П. Порошенком, передає УНН.

Зокрема, активісти «Реанімаційного пакета реформ» зазначили, що запропонований главою держави законопроект суперечить Конституції, надаючи Президенту значно більше повноважень, ніж це передбачено Основним законом, що дасть йому змогу чинити тиск на правосуддя.

У свою чергу народний депутат України С. Лещенко зауважив, що 28 грудня, в останній сесійний день минулого року, Верховна Рада включила в порядок денний законопроект Президента «Про забезпечення права на справедливий суд», з яким народні депутати не встигли ознайомитися повною мірою перед голосуванням.

Водночас заступник глави Адміністрації Президента О. Філатов зазначив, що цей законопроект був розроблений не Президентом, а Громадською радою з питань судової реформи й «основний фокус у законопроекті робиться» на статус суддів, а всі процедури щодо них здійснюються максимально прозоро (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 12.01).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

11 січня в Парижі Президент України П. Порошенко разом зі світовими лідерами взяв участь у Марші єдності й солідарності з жертвами терористичних актів, скоєних у Франції 7–9 січня. У заході, зокрема, взяли участь керівники України, Німеччини, Великої Британії, Італії, Бельгії, Іспанії, Словенії, Польщі, Туреччини, Греції, Ізраїлю, Палестини, керівництво Євросоюзу, Європарламенту і Єврокомісії.

Глава держави зазначив, що Україна, як ніхто, розуміє біль Франції. «Марш єдності сьогодні об'єднав у Франції всі цивілізовані країни світу. Сьогодні ми всі разом відстоюємо цінності демократії та свободи слова, – сказав П. Порошенко. – Вірю в те, що людяність та єдність завжди перемагатимуть терор».

Марш пам'яті за загиблими журналістами журналу Charlie Hebdo й іншими жертвами терактів зібрав на вулицях Парижа кілька сотень тисяч маніфестантів.

Учасники маршу зібралися на площі Республіки, де висловили свою солідарність з ідеями свободи слова і свободи думки, неприйняття терору та закликали світ до толерантності, миру й протидії тероризму в усіх його проявах (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 11.01*).

Президент України П. Порошенко провів тристоронню зустріч із президентом Французької Республіки Ф. Олландом і федеральним канцлером Німеччини А. Меркель.

Сторони скоординували кроки, обговорили необхідні умови й графік підготовки до саміту в Астані в «нормандському форматі». Зокрема, було окремо наголошено, що до початку роботи саміту має бути проведена зустріч міністрів закордонних справ і тристоронньої контактної групи й погоджені конкретні подальші кроки в контексті реалізації мінських домовленостей.

Під час візиту до Франції в Єлисейському палаці Президент України також провів ряд коротких зустрічей з лідерами країн ЄС, очільниками Євросоюзу й міжнародних організацій, зокрема з прем'єр-міністрами Італії М. Ренці, Іспанії – М. Рахое, Норвегії – Е. Солберг, Швеції – С. Левеном, Ізраїлю – Б. Нетаньягу, Словенії – М. Цераром, Люксембургу – К. Бетелем, президентом Румунії К. Йоханнісом, високим представником ЄС з питань зовнішньої політики та політики безпеки Ф. Могеріні й головою Європарламенту М. Шульцем, Генеральним секретарем НАТО Є. Столтенбергом і генеральним секретарем Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) Хосе Анхелем Гурріа (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 11.01*).

Під час робочого візиту до Франції Президент України зустрівся з представниками української діаспори. П. Порошенко подякував їм за активну позицію й підтримку України, а також за солідарність зі своєю Батьківщиною.

Президент Репрезентативного комітету українців Франції Н. Пастернак відзначила важливість перебування Президента України в цей день у Парижі. Вона також виділила важливу роль Франції у Європейському Союзі: «Це ключова держава в Євросоюзі, і дуже важливо, що Україна має тут свій голос».

Коментуючи Марш єдності, Президент України зауважив, що «тільки через єдність і солідарність ми можемо перемогти тероризм. Немає більш важливого завдання зараз, ніж захистити Україну, захистити Францію, захистити світ», – сказав глава Української держави.

Президент пообіцяв і надалі всіляко сприяти й підтримувати українську громаду у Франції (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 12.01*).

10 січня Президент України провів зустріч з міністром закордонних справ Латвії Е. Ринкевичсом, який здійснив свій перший візит в Україну як глава зовнішньополітичного відомства країни, що перейняла головування в Європейській раді з 1 січня 2015 р.

Президент України подякував Латвії за постійну й наполегливу підтримку незалежності та територіальної цілісності України і висловив сподівання на успішне проведення саміту Східного партнерства, який запланований на травень 2015 р. в Ризі. Президент заявив, що Україна успішно реалізовує другу фазу Плану дій з візової лібералізації, зокрема запроваджує біометричні паспорти. «Українці дуже сподіваються на запровадження безвізового режиму для подорожей до ЄС як на практичний результат ризького саміту. Це буде дуже символічно», – наголосив П. Порошенко.

Президент вчоргове підкреслив, що «єдиним шляхом деескалації на Донбасі є повне виконання мінських домовленостей. На жаль, цього не відбувається, адже українсько-російський кордон залишається відкритим для надходження військової техніки, а режим припинення вогню постійно порушується з боку бойовиків».

У свою чергу міністр закордонних справ Латвії наголосив, що його країна завжди «мала і матиме дуже жорстку позицію стосовно непорушності кордонів та територіальної цілісності України, а також щодо невизнання незаконної анексії Криму».

Е. Ринкевичс відзначив важливість координації зусиль європейської дипломатії для підтримки України та єдності напередодні Ради ЄС на рівні міністрів закордонних справ.

Міністр також підкреслив, що нині у Європейському Союзі ведеться

активна робота для розуміння того, яка допомога потрібна Україні й що необхідно для посилення конкурентоспроможності економіки України.

Президент України й міністр закордонних справ Латвії також обговорили питання макрофінансової допомоги Україні та додаткові можливості для її виділення з боку ЄС.

Співрозмовники приділили особливу увагу необхідності спільних зусиль для протидії інформаційній пропаганді з боку Росії. П. Порошенко наголосив на важливості практичної реалізації ініціативи ряду країн ЄС та України щодо запровадження пан'європейського російськомовного каналу як джерела об'єктивної інформації. Глава держави заявив, що рішення про створення такого каналу могло б стати ще одним практичним результатом саміту Східного партнерства в Ризі.

П. Порошенко та Е. Ринкевичс домовилися поглибити співпрацю на двосторонньому рівні, зокрема в освітній сфері. Так, уже найближчим часом 15 українських студентів отримають стипендії на навчання в Латвії. Офіційна Рига також готова надавати Україні допомогу в питаннях обміну досвідом щодо реформ, стандартизації й реалізації зони вільної торгівлі між Україною і ЄС (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 10.01).*

Запровадження біометричних паспортів громадян України для виїзду за кордон – це ключовий крок до запровадження безвізового режиму з країнами ЄС, переконаний Президент П. Порошенко. «Цього кроку ЄС чекає від України для того, щоб надати нам безвізовий режим», – сказав глава держави під час відвідування сервісного центру з видачі паспортів.

Глава держави висловив сподівання, що рішення щодо запровадження безвізового режиму між Україною та країнами ЄС буде ухвалено вже в травні поточного року на саміті Східного партнерства в Ризі. «З біометричними паспортами всі громадяни України будуть без віз перетинати кордон з країнами Шенгенської зони», – сказав Президент. Він повідомив, що за підсумками переговорів з міністром закордонних справ Латвії досягнуто домовленість про внесення цього питання до порядку денного саміту.

За словами глави держави, у березні планується видача близько 30 тис. таких паспортів, а у квітні – понад 200 тис. Перший заступник міністра внутрішніх справ Е. Згуладзе зазначила, що з часом процедура видачі документів спрощуватиметься й збільшуватиметься кількість пунктів, де їх можна буде отримати.

Разом із Президентом біометричні паспорти отримали громадяни, які зробили внесок у розвиток і зміцнення держави. Глава держави підкреслив, що першими документи нового зразка отримала «команда, яка має право представляти Україну». Зокрема, паспорти отримали активісти Майдану – волонтер-медик О. Жуковська, поранена снайпером, а також В. Михалко, який отримав снайперську кулю 20 лютого, коли допомагав пораненому побратиму виходити з-під обстрілу, легендарний «голос Майдану», колишній

міністр культури Є. Нищук.

Новий паспорт також отримав організатор мобільного шпиталю ім. Пирогова Г. Друзенко і сотниця «Жіночої сотні» А. Коваленко.

Отримала біометричний паспорт і переселенка з Криму Х. Михайліченко – лауреатка міжнародних конкурсів, яка на минулому тижні перемогла на міжнародному конкурсі піаністів у Голландії, а також її мама Н. Михайліченко.

Власниками нових біометричних паспортів тепер також є всесвітньовідомий письменник А. Курков, кінорежисер, режисер фільму «Плем'я» М. Слабошпицький, вокаліст київського гурту Brunettes Shoot Blondes, кліп якого став світовою сенсацією соціальних мереж й отримав понад 6 млн переглядів на YouTube, А. Ковальов.

Серед тих, хто одними з перших у країні отримали біометричні паспорти, – журналісти А. Цаплієнко й О. Аргат.

Сотниця «Жіночої сотні» А. Коваленко назвала початок видачі біометричних паспортів знаковою подією. «Впевнена, що це один з кроків до наших мрій», – сказала вона.

Журналіст А. Цаплієнко висловив переконання, що документи нового зразка мають стати сигналом для тих громадян, які проживають на Донбасі. «Думаю, що це певний сигнал для тих громадян на Сході, що з Україною двері у світ відчиняються, а з ворогом, навпаки, зачиняються», – резюмував він.

Біометричні паспорти дадуть змогу громадянам України безперешкодно їздити до країн ЄС після підписання Угоди про безвізовий режим. Особливість документа в тому, що це посвідчення особи міститиме електронний носій даних, на якому буде вписано інформацію про біометричні показники власника документа з метою його ідентифікації. Головною ідеєю впровадження біометричних паспортів є істотне підвищення захищеності суспільства від проявів злочинності й міжнародного тероризму. Однак для українців біометричний паспорт також означатиме, що країна стає на крок ближчою до безвізового режиму з ЄС (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 12.01).*

Президент підписав Закон, яким продовжено термін дії мораторію на відчуження гуртожитків до 1 жовтня 2019 р.

Це визначено Законом України № 68-VII «Про внесення змін до пункту 3 розділу VIII “Прикінцеві положення” Закону України “Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків” щодо продовження строку мораторію на відчуження гуртожитків».

Реалізація цього Закону забезпечить конституційні житлові й майнові права громадян, які проживають у гуртожитках (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 12.01).*

Президент П. Порошенко заявил о готовности предоставления Донбассу статуса специальной экономической зоны с особыми отношениями с Евросоюзом и Россией.

«Мы даже готовы предложить им специальный статус свободной экономической зоны со специальным режимом (отношений) с Евросоюзом и Россией», – заявил П. Порошенко. Для этого, по его словам, на Донбассе должны состояться законные выборы по украинским законам и должны быть избраны местные органы власти.

Он напомнил, что Донбасс по закону уже имеет особый статус местного самоуправления, который не имеет ни один другой украинский регион. «И значительную часть власти, включая то, на каком языке говорить, какие песни петь; значительную часть экономической автономности они имеют (по закону об особом порядке местного самоуправления. – Прим. ред.), – сказал он. – Но это не вопрос интересов людей, это не конфликт между людьми Донбасса и остальной Украиной, это вопрос агрессии, которая была навязана нам извне».

Также П. Порошенко заявил, что украинская власть продолжает поставлять на оккупированные территории газ на сумму 6–7 млн дол. в день, не получая никакой оплаты.

В целом, по его словам, военный конфликт на Востоке обходится Украине более чем в 10 млн дол. в день, что делает невозможным экономический рост в стране. «Это чрезвычайное давление на мою страну. И ни одна страна мира не может обеспечить рост экономики в условиях такого очень тяжелого типа войны. Потому что вы боретесь с, возможно, самой большой и самой эффективной армией на европейском континенте», – уверен он.

П. Порошенко также сообщил, что, по результатам переговоров с международными финансовыми организациями МВФ и Всемирным банком, так и с отдельными странами – США, ЕС, Австралией, Японией, Канадой и другими – Украина рассчитывает получить 13–15 млрд дол. в течение двух лет (*Главком (<http://glavcom.ua/news/262312.html>). – 2015. – 12.01*).

Президент Украины П. Порошенко подписал Указ о подготовке и издании в течение 2013–2026 гг. многотомной «Большой украинской энциклопедии».

Соответствующий Указ размещен на официальном сайте главы государства.

«Внести в Указ Президента Украины от 2 января 2013 г. № 1 “О Большой украинской энциклопедии” такие изменения: ст. 1 изложить в следующей редакции: Поддержать предложение Национальной академии наук Украины по подготовке и изданию в течение 2013–2026 гг. многотомной Большой украинской энциклопедии в электронном и бумажном виде». В ст. 3 в п. 1

цифры и слова «2013–2020 гг. Большой украинской энциклопедии» заменить цифрами и словами «2013–2026 гг. многотомной «Большой украинской энциклопедии» в электронном и бумажном виде», говорится в документе.

Президент поручил Кабинету Министров предусматривать во время доработки проекта закона о Госбюджете на 2015 г., а также при подготовке проектов законов о Госбюджете на следующие годы расходы на финансирование деятельности в соответствии с обоснованными потребностями Государственного научного учреждения «Энциклопедическое издательство», в том числе для подготовки и издания многотомной «Большой украинской энциклопедии» в электронном и бумажном виде, создания и надлежащего функционирования энциклопедического веб-портала.

Кроме того, П. Порошенко поручил проработать в установленном порядке вопрос о передаче помещения по ул. Б. Хмельницького, 51а в г. Киеве, где размещается Государственное научное учреждение «Энциклопедическое издательство», из коммунальной в государственную собственность, а также обсудить целесообразность и условия передачи в ведение Национальной академии наук Украины Государственного научного учреждения «Энциклопедическое издательство» и усовершенствовать условия оплаты труда ее работников (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/262296.html>). – 2015. – 12.01).

У суботу, 10 січня, Прем'єр-міністр України прийняв міністра закордонних справ Латвії Е. Ринкевичса, який перебував у Києві з візитом як представник латвійського головування в Раді Європейського Союзу.

Глава уряду України окреслив пріоритетні для України теми для взаємодії з ЄС у найближчій перспективі: макрофінансова допомога, виконання Угоди про асоціацію, прогрес у досягненні безвізового режиму з ЄС.

А. Яценюк також відзначив важливість рішучих спільних дій ЄС для подолання наслідків російської агресії в Україні. Прем'єр-міністр наголосив, що виконання Росією всіх пунктів мінських домовленостей залишається єдиним інструментом для деескалації конфлікту, який загрожує безпеці всієї Європи, адже на територіях, тимчасово непідконтрольних центральному уряду, перебувають підготовлені й добре озброєні терористи, у тому числі з Чечні, які є джерелом небезпеки і для інших європейських країн.

Відтак, наголосив А. Яценюк, Україна і ЄС мають докласти спільних зусиль для того, щоб Росія виконала мінські домовленості: насамперед має відновитися контроль за українсько-російським кордоном, російські війська повинні залишити українську територію і має припинитися постачання озброєння керованим Росією терористам (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 10.01).

Міжнародна фінансова допомога йде на виконання зовнішніх зобов'язань. «Якщо світ бачить, що Україна виконує свої фінансові зобов'язання, – тоді інвестори повертаються в Україну, накопичуються золотовалютні резерви, стабілізується валютний курс, стабілізується банківська система, створюються робочі місця і наповнюється бюджет, збільшуються заробітні платні, збільшуються соціальні стандарти», – підкреслив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у п'ятницю, 9 січня, на засіданні уряду України.

Він наголосив на важливості для України програми з Міжнародним валютним фондом. Він нагадав, що місія МВФ прибула до України й почалися технічні консультації. Кабінет Міністрів, підкреслив глава уряду, «дуже чітко виконував програму з Міжнародним валютним фондом у минулому році».

Він наголосив, що всі кошти, які Україна отримує в рамках міжнародної фінансової допомоги, «не йдуть на фінансування дефіциту державного бюджету, на виплати пенсій і зарплат»: «Усе це йде в першу чергу на виконання наших зовнішніх зобов'язань. Не ми взяли 40 млрд дол. за три роки – їх взяв В. Янукович і колишній режим. І зараз нам вкрай складно, але ми справляємося з цим, щоб погашати боргові зобов'язання України». «Це процес, який передбачає не те, щоб взяти в когось гроші, а потім їх витратити на “соціалку” і не знати, хто наступний дасть кошти. Ми повинні навчитися заробляти. І для цього треба створити дуже тверду і сильну економічну базу в країні. Це є завданням українського уряду, з яким ми будемо справлятися», – наголосив А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 9.01).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив спростити процедуру видачі біометричних паспортів. Про це він сказав під час презентації процедури оформлення біометричних паспортів у Будинку уряду в п'ятницю, 9 січня.

А. Яценюк нагадав, що на рік планується видавати громадянам України 2,5 млн біометричних паспортів. Глава уряду підкреслив, що термін процедури оформлення паспорта має бути не більше 20 хв.

За нинішньою системою, зазначив він, при оформленні паспорта необхідно сплатити три квитанції: «Це треба звести в одну. Повинен бути один платіж. Спростити все для людини максимально, щоб було швидко, просто, щоб не бігати по касах, не виписувати десятки квитанцій і витратити власний час».

За словами А. Яценюка, нині термін видачі паспортів скорочується з 30 до 20 днів, а термін видачі за прискореною процедурою – із 10 до семи днів. Водночас глава уряду наголосив на необхідності ще більше скоротити терміни видачі паспортів. А. Яценюк також доручив зняти обмеження на видачу паспортів для всіх категорій громадян.

Голова Державної міграційної служби С. Радутний зазначив, що в

процесі виготовлення паспорта відсутні посередники чи приватні компанії. Цим займаються винятково працівники Державної міграційної служби (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2015. – 9.01*).

Правительство А. Яценюка создало рабочую группу по доработке Закона Украины «Об очищении власти». Об этом говорится в сообщении Министерства юстиции.

В состав группы включено восемь человек, из них пять – по согласию, говорится в соответствующем приказе главы Минюста П. Петренко. Группу возглавляет директор департамента по вопросам люстрации Минюста Т. Козаченко. Также в состав группы вошли член Общественного совета по вопросам люстрации при Минюсте К. Волох, депутаты Верховной Рады Л. Емец, И. Алексеев и Е. Соболев, а также экс-депутат ВР О. Бондарчук (*Минпром (http://minprom.ua/news/174205.html). – 2015. – 12.01*).

Процес децентралізації фінансів необхідно завершити якнайшвидше.

Мінрегіон наполягатиме на прийнятті Верховною Радою України решти змін до Бюджетного та Податкового кодексів України в частині децентралізації фінансів, підготовлених спільно з Всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування. Про це повідомив віцепрем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г. Зубко.

«У нас є чіткий план заходів реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, за яким ми крок за кроком рухаємося в напрямку децентралізації. Виходячи з цього плану, для зміцнення матеріальної та фінансової основи місцевого самоврядування, ми разом з Всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування підготували пропозиції щодо внесення змін до Бюджетного та Податкового кодексів України. Більша частина цих пропозицій прийнята. Однак є важливі моменти, не враховані парламентом. Тому ми наполягатимемо повернутися до цих питань і прийняти те, чого від нас очікують громади», – сказав Г. Зубко.

За його словами, у майбутньому необхідно внести норму, яка б закріпила можливість спрямувати кошти державного фонду регіонального розвитку на держпідтримку реалізації проектів співробітництва територіальних громад і підтримку процесу добровільного об'єднання територіальних громад.

«Ці два інструменти розвитку громад – співробітництво і об'єднання, отримали вже певну підтримку. Внесено зміни, які стимулюють територіальні громади до об'єднання через механізм переходу бюджетів об'єднаних громад на прямі міжбюджетні відносини з державними бюджетами. Вони ж отримали обсяг видаткових повноважень з відповідним ресурсним забезпеченням на рівні міст обласного значення. Фінансову основу об'єднаних громад чи тих, які працюють над реалізацією спільного проекту значно б зміцнила

можливість фінансування також з фонду регіонального розвитку. Не внесено до чинного законодавства і механізму фінансування делегованих повноважень органів місцевого самоврядування міст районного значення, селищ і сіл на перехідний період до формування дієздатних громад шляхом їх об'єднання», – наголосив Г. Зубко.

Він зазначив, що процес децентралізації фінансів необхідно завершити якнайшвидше і наполягатиме на прийнятті кожної норми, яка залишилася поза увагою парламенту. До такого переліку ввійшла також норма, яка визначає терміни законодавчого врегулювання процедури списання заборгованості місцевих бюджетів за середньостроковими позиками, що надавалися в минулих роках (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 12.01).

Київ возлагає на саммит Восточного партнерства в Риге большие надежды. Об этом заявил глава Министерства иностранных Украины П. Климкин на совместном брифинге со своим латвийским коллегой Э. Ринкевичсом в Киеве 11 января (<http://korrespondent.net/ukraine/3465205-kyev-vozlahaet-na-ryzhskiy-sammit-bolshye-nadezhdy-myd>).

По его словам, на этом саммите украинская сторона намерена получить видение того, как будет происходить имплементация Соглашения Украина – ЕС, в том числе «конкретные решения – как мы будем это делать».

Кроме того, подчеркнул П. Климкин, Украина возлагает большие ожидания на либерализацию визового режима, а также «достижение нового качества взаимодействия между Украиной и ЕС и между теми странами Восточного партнерства, у которых есть евроинтеграционная локация, евроинтеграционные стремления».

В свою очередь министр иностранных дел Латвии сообщил, что на саммите Восточного партнерства в Риге будут определены конкретные шаги по евроинтеграции Украины и Грузии. «Я очень надеюсь, что на Рижском саммите мы сможем сформулировать конкретное видение того, что надо сделать и по какому пути необходимо двигаться Украине и Грузии. И Президент Украины меня заверил, что он будет сторонником такого симметричного подхода. Мне кажется, что это правильный путь», – сказал он.

Как сообщал Корреспондент.net, 1 ноября частично вступило в силу Соглашение об ассоциации между Украиной и Евросоюзом. При этом часть положений, касающихся создания зоны свободной торговли, не будет действовать как минимум до конца 2015 г. Имплементация евроассоциации Украины будет проводиться в два этапа (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net)*. – 2015. – 10.01).

На угольную промышленность Украина в этом году выделяет 1,8 млрд грн. Соответствующая сумма заложена в Госбюджете на 2015 год. Об

этом во время брифинга сообщил первый заместитель министра энергетики и угольной промышленности Ю. Зюков, передает «РБК-Украина».

Принятие бюджета было одним из условий продолжения кредитования МВФ. При этом в проекте Госбюджета на 2015 год была исключена статья расходов на дотации на уголь (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2015. – 10.01*).

Комісія затвердила нові ліцензійні умови з постачання природного газу за регульованим тарифом.

12 січня Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, постановою № 9 затвердила нові Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за регульованим тарифом. При цьому втрачають чинність ліцензійні умови, затверджені постановою НКРЕ від 13 січня 2010 р. № 11.

Згадані Ліцензійні умови приведені відповідно до вимог Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу», зокрема в частині розмежування таких видів діяльності, як постачання й розподіл природного газу.

Ліцензійні умови є обов'язковими для суб'єктів господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми і форми власності, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за регульованим тарифом.

Постанову НКРЕКП № 9 надіслано на державну реєстрацію в Міністерство юстиції. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування в «Офіційному віснику України» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 12.01*).

Місцеві органи влади самі вирішуватимуть, як краще організувати харчування дітей-чорнобильців.

З 1 січня 2015 р. функцію з організації безплатного харчування потерпілих дітей, які навчаються у закладах на радіоактивно забруднених територіях, від Міністерства соціальної політики передано на регіональний рівень. У Мінсоцполітики переконані, що це сприятиме вдосконаленню механізму використання коштів державного бюджету для виконання програм, пов'язаних із соціальним захистом громадян, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи. Тому наприкінці минулого року міністерство виступило з відповідною ініціативою й уряд підтримав її – у рамках проведення реформи місцевого самоврядування й територіальної організації влади в країні, прийнявши постанову від 29 грудня 2014 г. № 716.

Постановою, зокрема, були внесені зміни до Порядку використання коштів держбюджету для виконання «чорнобильських» програм.

Передбачено, що Мінсоцполітики, як головний розпорядник бюджетних

коштів, здійснюватиме розподіл коштів розпорядникам бюджетних коштів нижчого рівня, а саме обласним структурним підрозділам з питань соціального захисту населення, – пропорційно чисельності потерпілих дітей (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 12.01*).

Украина вводит спецпропуска на подконтрольные сепаратистам территории. Целью такого шага является избежание распространения по территории Украины контрабанды и терроризма.

С воскресенья, 11 января, на линии соприкосновения в зоне боевых действий на Донбассе действует специальный режим пропуска, согласно которому проезд на территории, подконтрольные боевикам, возможен только по специальным пропускам. Об этом сообщил пресс-секретарь штаба АТО Р. Туровец, передает УНН со ссылкой на радио «Свобода».

«У нас на сегодня граница между Украиной и Россией не контролируется, а это – несколько сотен километров. Соответственно, до сих пор у нас была ситуация, когда человек, который имеет какие-то злые намерения, с территории России проникает на территорию оккупированную, а затем спокойно проникает дальше в Украину. Это могут быть и контрабандисты, и террористы, и преступники – этот вопрос был неконтролируемым. Сегодня этот вопрос решили взять под контроль», – отметил Р. Туровец.

Для того чтобы получить пропуск на въезд и дальнейший выезд с подконтрольных боевикам районов, человек должен подать следующий пакет документов: заявление с описанием маршрута передвижения и продолжительности пребывания в пункте назначения, паспортные данные, а также копию документа, который подтверждает необходимость въезда на оккупированную территорию (например, документ, который подтверждает проживание в этой зоне).

Эти документы можно подать как непосредственно в пункте пропуска, так и по почте или в координационные группы при райотделах МВД. Последних сейчас четыре: в Старобельске, Дебальцево, Новой Веселовке и Мариуполе. Продолжительность оформления пропуска – до 10 дней. По словам Р. Туровца, также предусмотрен ускоренный режим выдачи пропуска при условии чрезвычайной ситуации (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2015. – 12.01*).

Кабінет Міністрів України розпорядився передати майно Донецької залізниці Придніпровській і Південній залізницям. Про це йдеться в розпорядженні Кабміну № 1284-р від 29 грудня, передає УНН.

«Передати цілісні майнові комплекси структурних підрозділів державного підприємства “Донецька залізниця”, що розташовані в населених пунктах Донецької та Луганської областей, на території яких органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі,

державним підприємствам “Придніпровська залізниця” та “Південна залізниця”», – ідеться в документі.

При цьому уряд доручив Міністерству інфраструктури, Державній адміністрації залізничного транспорту після проведення інвентаризації державного майна, яке обліковується на балансі структурних підрозділів державного підприємства «Донецька залізниця» та розташоване в населених пунктах Донецької та Луганської областей, на території яких органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі, здійснити в установленому законодавством порядку передачу такого майна державним підприємствам «Придніпровська залізниця» й «Південна залізниця».

«Установити тимчасово, до завершення проведення антитерористичної операції, територіальні межі Придніпровської, Південної та Донецької залізниць», – сказано в документі.

Крім того, Кабмін доручив Міністерству інфраструктури, Укрзалізниці за погодженням із Службою безпеки встановити координати меж Придніпровської, Південної та Донецької залізниць, що визначені цим розпорядженням.

Нагадаємо, у самопроголошеній Донецькій народній республіці заявляли, що «Донецька залізниця» може повноцінно функціонувати без участі Укрзалізниці, і погрожували, що «Донецька залізниця» вийде із-під підпорядкування Укрзалізниці.

Раніше Укрзалізниця прийняла рішення про припинення пасажирських перевезень у зоні АТО (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 12.01).

ПОЛІТИКА

Генсек НАТО Й. Столтенберг заявив о зниженні воєнної активності на Донбасі.

В последнее время на Востоке Украины наблюдается некоторое снижение активности в боевых действиях, считает генеральный секретарь НАТО Й. Столтенберг. Об этом он заявил в интервью немецкой газете Die Welt (<http://korrespondent.net/ukraine/3465525-hensek-nato-zaiavyl-o-snyzhenyu-voennoi-aktyvnosti-na-donbasse>).

«Мы отмечаем сокращение числа боестолкновений в последнее время. Бои продолжаются в некоторых районах, но видны признаки некоторого улучшения ситуации», – заявил Й. Столтенберг. Вместе с тем Генсек добавил, что «мы отмечаем, что российские военные все еще находятся на Востоке Украины и помогают сепаратистам». Также Й. Столтенберг сказал, что «гуманитарная ситуация в регионе продолжает вызывать беспокойство» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 12.01).

Посол США в Україні Д. Пайєтт вважає, що бойовики намагаються посунути розмежувальну лінію, погоджену в Мінську.

Такого висновку він дійшов, оглянувши карту РНБО щодо ситуації в зоні АТО станом на 12 січня. «Сьогодні @NSDC_ua карта показує сплеск насильства, сепаратисти намагаються перекроїти лінію, яку вони і Росія визначили 19 вересня», – написав Д. Пайєтт у себе у Twitter (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2015. – 12.01).

Президент РФ В. Путин і федеральний канцлер ФРН А. Меркель во время телефонного розговора підтвердили взаємний настрой і далі содействовать мирному урегулюванню в Україні, повідомляє прес-служба Кремля в субботу, 10 январа.

«Лідери Росії і ФРН підтвердили взаємний настрой і далі содействовать мирному урегулюванню в Україні, в том числі з урахуванням реалізації мінських договоренностей», – говориться в повідомленні.

В цьому контексті умовлено нарощувати спільні зусилля в «нормандському форматі», включаючи ведучіся консультації по лінії внешнеполітичних відомств.

«Путиним акцентовано пріоритетне значення сповнення режиму припинення вогню і надання підтримки економічному відновленню постраждалих регіонів юго-востока України. Підкреслена безальтернативність і насущна необхідність налаживання прямого політичного діалогу Києва з представителями Донбасса», – говориться в повідомленні.

Отзначається, що телефонний розмова відбувся по ініціативі германської сторони.

Раніше Президент України П. Порошенко заявив, що зустріч по Україні на вищому рівні в «нормандському форматі» пройде 15 январа в Астані. Казахстан підтвердив готовність надати площадку для переговорів о ситуації в Україні 15–16 январа або в інше час (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 10.01).

Ситуацію в Україні обговорять на конференції по безпеці в Мюнхені.

Мюнхенська конференція по питанням безпеки в цьому році відбусться з 6 по 8 лютого, темі українського конфлікту буде присвячений весь другий день заходу. Президент П. Порошенко запрошений взяти участь в Мюнхенській конференції, передає «Немецька волна» (<http://korrespondent.net/world/3465454-sytuatsiyui-v-ukrayne-obsudiat-na-konferentsiyu-po-bezopasnosti-v-muinkhene>).

На заході будуть домінувати дві теми: український криза і зростаючий ісламістський екстремізм. Як буде змінюватися програма з-за

терактов в Париже, пока неизвестно.

По словам руководителя мероприятия В. Ф. Ишингера, этот год стоит под знаком кризисного менеджмента. «Мы поставим в центр внимания конференции два крупных кризиса – в Украине и на Ближнем Востоке», – заявил он и добавил, что они оба несут опасность.

Планируется, что участие в конференции примут около 20 глав государств и правительств, а также около 60 министров иностранных дел и обороны. После четырехлетнего перерыва снова в конференции примет участие канцлер ФРГ А. Меркель (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 11.01).

В ОБСЕ отчитались: прибывший в Донецк гумконвой был 12-м. 62 грузовика из гуманитарного конвоя России 8 января прибыли в Донецк. Об этом говорится в отчете наблюдательной миссии ОБСЕ.

«Все автомобили вернулись назад в Россию 9 января», – сообщили в ОБСЕ. Во время досмотра автомобилей присутствовал только чиновник МЧС России. Проверяющих от украинской стороны на проверке грузов не было. Какие именно грузы доставлены в Донецк, в ОБСЕ не уточнили (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 11.01).

Группа депутатов ПАРЄ оскаржать повноваження російської делегації в перший день січневої пленарної сесії організації – 26 січня. Про це повідомляє страсбурзький кореспондент ТАСС, посилаючись на джерело в ПАРЄ.

«Нам відомо, що група зібралася навколо П. Омцига (голландського парламентаря. – Прим. ред.)», – сказав співрозмовник агентства.

Для оскарження повноважень необхідно щонайменше 30 осіб, що представляють як мінімум п'ять країн.

На квітневій сесії в 2014 р. ПАРЄ позбавила делегацію РФ до січня 2015 р. право голосу і виключила з усіх керівних органів асамблеї через анексію Криму.

Російські депутати й сенатори тоді в знак протесту достроково залишили сесію і відмовилися від подальшої участі у роботі ПАРЄ. Відтоді делегація не приїжджала в Страсбург, пропустивши таким чином літню та осінню сесії.

У січні 2015 р. повноваження всіх делегацій ПАРЄ повинні бути формально перезатверджені. Саме проти затвердження повноважень своїх колег з Росії і мають намір виступити деякі євродепутати. «У перший день сесії під час засідання вони повинні будуть підтримати відповідну ініціативу, піднявшись зі свого місця. Після цього пропозиція буде направлена, швидше за все, у комісію з моніторингу для підготовки проекту резолюції. Після цього може бути три варіанти розвитку подій: не затверджувати всі повноваження; затвердити всі повноваження; затвердити повноваження, але з обмеженнями», – пояснило джерело.

На думку співрозмовника, «найбільш вірогідним є третій варіант»
(Європейська правда
(<http://www.eurointegration.com.ua/news/2015/01/12/7029555>). – 2015. –
12.01).

Интерпол объявил в розыск экс-президента В. Януковича, экс-премьера Н. Азарова и других украинских экс-чиновников. Об этом на своей странице в Facebook написал глава МВД А. Аваков.

«Объявлены в международный розыск Интерпола (красная карточка-задержание для экстрадиции в Украину): В. Янукович, А. Янукович, Н. Азаров, Р. Багатырева, Ю. Колобов (экс-министр финансов Украины), Г. Дзекон (экс-руководитель “Укртелекома”)), – сообщил он. Об этом сообщает УНИАН (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>)). – 2015. – 12.01).

Встреча в формате «нормандской четверки» по Донбассу, которая запланирована на 15 января в Астане, может не состояться. Такое мнение Корреспондент.net высказал политолог, директор Института глобальных стратегий В. Карасев. По его словам, встреча не готова и участники четверки отложили ее на неопределенный срок.

«Я уверен, что Россия не стремится к этой встрече и в ее результативности также сомневаются в ведомстве канцлера Германии, у которой, кстати, плотный график. На 15 января запланировано ряд встреч в том числе и с руководством НАТО в Берлине. Поэтому вряд ли она поменяет график и полетит в Астану», – сказал политолог.

Глава Института украинской политики К. Бондаренко также заявил, что не имеет больших иллюзий относительно встречи в формате «нормандской четверки», но считает, что переговоры в Астане все-таки состоятся. «Все будет зависеть от сегодняшней встречи министров иностранных дел и какие рекомендации будут выработаны для следующей встречи, плюс ко всему будут ли соблюдены минские договоренности», – сказал политолог.

По его словам, в Астане прежде всего будут рассматривать общие рекомендации, по типу минских договоренностей. «Дело в том, что “нормандский формат” ущербен, так как в переговорах не принимают участие как минимум два стороны конфликта – сепаратисты и США. Необходимо выработать более обобщающий формат, который объединил бы нормандский, минский и женеvский во едино», – добавил К. Бондаренко.

Ранее в Кремле назвали условие участия В. Путина во встрече в Астане. Возможность участия президента России зависит от результатов подготовительной работы на экспертном уровне, сообщил пресс-секретарь В. Путина Д. Песков.

В то же время федеральный канцлер Германии А. Меркель считает необходимым достижение прогресса в реализации минских договоренностей по Украине перед проведением встречи на высшем уровне в «нормандском

форматі» (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 12.01).

Лідер донецьких бойовиків О. Захарченко звинуватив Україну в «односторонньому виході з меморандуму про перемир'я». Про це він заявив журналістам у понеділок у Донецьку.

За його словами, «Донецьк повертається до того життя, яке було до попередніх переговорів про перемир'я». «Українська влада впродовж трьох днів обстрілює Донець», – заявив О. Захарченко. – Судячи з її дій, Україна вирішила в односторонньому порядку вийти з меморандуму про перемир'я. Хоча офіційно нам війну не оголошували».

За його словами, він готовий до консультацій, але сенсу в них не бачить, вони його «уже втомили». «Якщо ми розумітимемо, що мирно цей конфлікт вирішувати не вдається, нам доведеться вирішувати його силою», – заявив О. Захарченко.

При цьому він заявив, що дозволяти ротацію сил АТО в Донецькому аеропорту він «не бачить ніякого сенсу». «Поранених віддавати не буду. Це позиція офіційна», – заявив О. Захарченко.

Також він заявив, що бойовики стріляють тільки у відповідь, а Україна начебто обстрілює Горлівку, Донецьк, Докучаєвськ (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/01/12/7054799>). – 2015. – 12.01).

Бойовики на Донбасі активізувалися останніми днями через те, що хочуть зірвати зустріч лідерів держав у «нормандському форматі». Про це «Українській правді» заявив речник АТО А. Лисенко.

За його словами, бойовики провокують сили АТО, але українські військові стріляють виключно у відповідь.

На запитання, чому бойовики так активізувалися останніми днями, А. Лисенко відповів, що вони хочуть зірвати перемир'я й зустріч в Астані. «Бойовики хочуть зірвати заплановану зустріч, яка має пройти в “нормандському форматі” на рівні лідерів країн. Вони хочуть зірвати перемир'я і виставити Україну порушником домовленостей», – заявив речник АТО.

Як відомо, бойовики на Донбасі в останні дні значно активізувалися й збільшили кількість провокацій та обстрілів.

Усі останні дні режиму припинення вогню експерти говорили про перекидання нових сил РФ на Донбас і перегрупування сил бойовиків.

Глава МЗС РФ С. Лавров у понеділок звинуватив Україну в підготовці нової силової операції на Донбасі.

Пізніше лідер донецьких бойовиків О. Захарченко «розширив» заяву С. Лаврова та звинуватив Україну у «фактичному односторонньому виході із меморандуму про перемир'я» (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/01/12/7054801>). – 2015. – 12.01).

ЕКОНОМІКА

Місія Міжнародного валютного фонду працюватиме в Києві орієнтовно до 29 січня. Про це йдеться в повідомленні прес-служби Національного банку України у Facebook, передає УНН.

Як повідомляється, 12 січня розпочався третій етап роботи місії європейського департаменту МВФ для завершення другого перегляду виконання Україною програми «Стенд-бай» (stand by).

«Під час її (місії. – Прим. ред.) роботи сторони продовжать обговорення економічної, фіскальної, монетарної і фінансової політики, а також основних аспектів щодо здійснення реформ, передбачених програмою, і спрямованих на подолання кризових явищ в економіці держави», – ідеться в повідомленні.

Також в НБУ відзначили, що за результатами спільної роботи планується підписання оновленого листа про наміри та меморандуму про економічну та фінансову політику, у яких будуть визначені заходи, які необхідно прийняти українській стороні для отримання чергового траншу фінансової допомоги й продовження реалізації програми (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 12.01).

Україна станом на початок січня 2015 р. експортувала 20,024 млн т зерна. Про це повідомили УНН у прес-службі Міністерства аграрної політики та продовольства.

За інформацією міністерства, зокрема, відвантажено за кордон пшениці – 8,3 млн т, кукурудзи – 7,76 млн т, ячменю – 3,7 млн т та інших зернових – 199 тис. т.

Водночас, за повідомленням прес-служби відомства, на судна завантажено 225 тис. т зерна.

Нагадаємо, у попередньому 2013/2014 маркетинговому році Україна експортувала 32,4 млн т зерна, що 41 % більше, ніж у 2012/2013 МР.

За попередніми прогнозами Мінагрополітики, у 2014 р. Україна може зібрати 64 млн 421 тис. т зернових (*Мінфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 11.01).

10 январа возобновились реверсные поставки газа из Венгрии в Украину. Об этом сообщает пресс-служба ОАО «Укртрансгаз».

В компании отмечают, что ежедневно венгерская сторона будет поставлять в Украину 27 млн куб. м газа.

Реверсные поставки газа из Венгрии были прекращены 25 сентября. Такое решение было принято после встречи председателя правления «Газпрома» А. Миллера и премьер-министра Венгрии В. Орбана.

Всего в 2014 г. из Венгрии в Украину было импортировано 0,6 млрд куб. м газа. Об этом сообщает «ЛІГАБізнесІнформ» (*Електронні Вісті*

(<http://elvisti.com>). – 2015. – 10.01).

Добыча газа в Украине удержалась на уровне более 20 млрд куб. м.

В 2014 г. объем добычи газа в Украине составил около 20,5 млрд куб. м газа, что на 500 млн куб. м меньше, чем в 2013 г. Об этом сообщает Минэнергоугля Украины.

Крупнейшая добывающая компания Украины «Укргаздобыча» за год добыла 15,1 млрд куб. м газа (столько же, сколько и в 2013 г., но –0,1 % от плана).

«Укрнафта» за год добыла 1,7 млрд куб. м (–0,2 % от плана, в 2013 г. «Укрнафта» добыла 1,9 млрд куб. м).

«Черноморнефтегаз», захваченный Россией в Крыму, за год добыл для Украины 300 тыс. куб. м газа (–0,2 % от плана, в 2013 г. добыл 1,65 млрд куб. м).

Частные газодобывающие компании за год добыли 3,3 млрд куб. м, полностью выполнив план (в 2013 г. частные компании добыли 2,3 млрд куб. м) (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 10.01).

Количество внутренних переселенцев в Украине превысило 630 тыс. человек. Согласно оперативной информации, по состоянию на 11 января, с временно оккупированной территории и районов проведения антитеррористической операции в другие регионы переселены 633 тыс. 824 человека. Об этом сообщает Межведомственный координационный штаб по вопросам сощобеспечения граждан Украины, которые перемещаются из районов проведения АТО и временно оккупированной территории, пишет УНН.

Так, из Донецкой, Луганской областей переселены 613 тыс. 841 человек (за сутки – 23 человека). Из Автономной Республики Крым и г. Севастополь переселены 19 тыс. 983 человека.

Напомним, ранее в Управлении Верховного комиссара ООН по правам человека сообщали, что количество вынужденных внутренних переселенцев в Украине по состоянию на 26 декабря составляло 610,4 тыс. человек (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 11.01).

Мариупольский металлургический комбинат им. Ильича начал капитальный ремонт воздухонагревателя № 11 в доменном цехе. Об этом написал гендиректор предприятия Ю. Зинченко на своей странице в социальной сети Facebook.

Для приведения воздухонагревателя в проектное состояние выделяется порядка 32 млн грн. Капитальный ремонт рассчитан на 180 суток. В его реализации задействован исключительно ремонтный персонал ММКИ, отмечает Ю. Зинченко.

Как сообщалось, в декабре прошлого года на ММК им. Ильича был завершен капитальный ремонт непрерывно-травильного агрегата № 1 цеха холодной прокатки. В обновление оборудования ЦХП предприятие инвестировало более 23 млн грн (*Минпром* (<http://minprom.ua/news/174205.html>). – 2015. – 12.01).

Білорусь переходить на гривню для роботи з Україною. Білоруські підприємства, що мають довгострокові контракти на постачання своєї продукції в Україну, переходять у розрахунках за цими контрактами на українську гривню. Про це в інтерв'ю міжнародному журналу «Банкір» повідомив посол Білорусі в Києві В. Величко.

«Нестача валютних коштів для реалізації міжнародних контрактів коригує багато задумів, змушує шукати нові моделі проведення розрахунків. Наприклад, кілька білоруських підприємств, які мають довгострокові угоди на придбання в Україні матеріалів, комплектуючих, інших товарів сьогодні частково переходять у розрахунках на гривню, незважаючи на певні ризики», – повідомив В. Величко.

Також він зазначив, що перехід на гривню позитивно позначається на ціні кінцевої продукції, що сприяє закріпленню Білорусі на українському ринку. «Але далеко не всі можуть це зробити. Високоліквідна продукція, наприклад нафтопродукти, може продаватися лише за валюту», – зазначив посол (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 10.01).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Міжнародні резерви України впали до 7,5 млрд. За попередніми даними, станом на 1 січня 2015 р. обсяг міжнародних резервів України становив 7,533 млрд дол. в еквіваленті. Про це повідомляє прес-служба Нацбанку.

Як зазначається, їхня динаміка в грудні минулого року була насамперед обумовлена необхідністю підтримки платежів НАК «Нафтогаз України» за імпортований природний газ. «Так було здійснене останнє перерахування зарезервованих у Національному банку коштів на користь ВАТ «Газпром» за імпортований у листопаді – грудні 2013 р. природний газ (1,65 млрд дол. у грудні)», – ідеться в повідомленні.

Крім того, на рівень міжнародних резервів вплинули інтервенції Національного банку з продажу іноземної валюти на суму 831 млн дол., переважна частина яких також була спрямована на підтримку платежів НАК «Нафтогаз України».

«У грудні 2014 р. своєчасно та в повному обсязі було здійснено платежі

уряду та Національного банку з погашення та обслуговування державного та гарантованого державою боргу в іноземній валюті (738 млн дол. в еквіваленті), у тому числі Міжнародному валютному фонду», – повідомляє регулятор.

«Обсяг надходжень валютних коштів на користь уряду України становив 767 млн дол. в еквіваленті: від Єврокомісії (617 млн дол. в еквіваленті), Міжнародного банку реконструкції та розвитку (20 млн дол.), а також від розміщення ОВДП, номінованих в іноземній валюті (130 млн дол.)», – ідеться в повідомленні НБУ (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2015. – 12.01).

Бизнес ухудшил оценку инвест-климата в Украине. О постепенном снижении инвестиционной привлекательности Украины свидетельствует ежеквартальное исследование Европейской бизнес-ассоциации, пишет «РБК-Украина».

ЕБА каждые три месяца рассчитывает индекс инвестпривлекательности Украины как среднее арифметическое пяти составляющих: инвестиционного климата в целом и в отдельной отрасли, динамика инвестклимата за последние три месяца и ожидания на следующие три, а также прибыльность для новых инвесторов.

Все пять компонентов за последние три месяца ухудшились. В целом индекс инвестпривлекательности снизился с 2,65 до 2,50 балла.

«Большинство экспертов считают, что позитивных изменений не происходит, несмотря на ожидания общества. Единственное положительное изменение последнего квартала – парламентские выборы и Кабинет Министров, который начал действовать. Эксперты положительно оценивают люстрационный закон и иные действия по уменьшению коррупции», – отмечают в ассоциации.

Бизнес при этом недоволен уровнем профессионализма и прозрачности власти, в первую очередь НБУ, правовой нестабильностью, отсутствием борьбы с коррупцией и административным давлением на предпринимателей (*Левый берег (http://lb.ua)*). – 2015. – 12.01).

В РФ наполегают, що мають усі підстави вимагати 3 млрд достроково. У Москві є всі підстави вимагати дострокового погашення позики у сумі 3 млрд дол., оскільки Україна порушила умови її надання, допустивши перевищення держборгу над 60 % ВВП. Про це заявив міністр фінансів Росії А. Силуанов, передає російський Інтерфакс. Однак, за його словами, рішення ще не прийнято.

«Україна дійсно порушила умови надання позики, а саме неперевіщення держборгу України (на рівні) в 60 % від ВВП, – заявив А. Силуанов. – Дивує також той факт, що в держбюджеті України погашення цих держзобов'язань в сумі 3 млрд дол. не передбачено. Причому перед іншими позичальниками,

зокрема МВФ, подібні зобов'язання виконуються і будуть виконуватися Україною.

Таким чином, Росія дійсно має всі підстави вимагати дострокового повернення цієї позики. Разом з тим на сьогодні це рішення ще не прийнято».

Як відомо, раніше джерело в уряді РФ повідомило, що ряд параметрів, які були умовою надання Україні російського облігаційної позики, порушується, через що Росія може вимагати від України дострокового погашення боргу в сумі 3 млрд дол.

Нагадаємо, Росія оголосила про надання Україні кредиту в розмірі 15 млрд дол. у кінці 2013 р. Російський кредит був виділений незабаром після того, як В. Янукович оголосив про припинення процесу підписання Угоди про асоціацію з ЄС.

Раніше президент РФ В. Путін кілька разів говорив, що Росія не вимагатиме дострокового повернення кредиту (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 10.01*).

Украина сократила выпуск кокса более чем на 21 %. При этом в декабре из США были импортированы значительные объемы коксующихся углей. Украинские коксохимические заводы в 2014 г. сократили производство металлургического кокса 6 % влажности на 21,4 % по сравнению с 2013 г. – до 13,824 млн т. Об этом сообщили в объединении коксохимических предприятий «Укркокс», передает «Интерфакс-Украина».

Как отмечается, в декабре производство кокса составило 890 тыс. т, ноябре – 850 тыс. т, октябре – 849 тыс. т, в сентябре – 649 тыс. т, в августе – 738 тыс. т, тогда как в июле – 1,285 млн т, в июне – 1,373 млн т.

По словам генерального директора «Укркокса» А. Старовойта, обеспечение коксохимических заводов коксующимися углями неритмичное.

В то же время он отметил, что в декабре были импортированы из США значительные объемы коксующихся углей, не уточнив их. «Сейчас импорт идет из США и России, из Польши поставляется в небольших объемах кокс», – сказал гендиректор. По его словам, украинские шахты в 2014 г. поставили на коксохимические заводы страны 8,9 млн т угольного концентрата.

Кроме того, по импорту в 2014 г. завезено всего 9,7 млн, в том числе из РФ – 6,1 млн т, из США – 2,8 млн т. Также небольшие объемы поставлялись из Казахстана, Польши и Чехия и других стран.

Отвечая на вопрос агентства о планах на 2015 г., А. Старовойт сообщил, что вместе с «Металлургпромом» просчитывались два варианта – пессимистический и оптимистический – по выплавке металлургическими предприятиями чугуна: 20,4 млн т и 24 млн т.

Исходя из этого, в первом варианте в текущем году необходимо импортировать всего 11,2 млн т углей, в том числе 9,6 млн т для выпуска кокса и 1,6 млн т для изготовления пылеугольного топлива.

По второму варианту нужно импортировать всего 14,4 млн т углей, в том числе 12,4 для коксования и 2 млн т – для ПУТ (*Минфин.com.ua*

(<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 10.01).

Президенти Ірану та Венесуели підписали угоду про координацію дій щодо запобігання подальшого зниження світових цін на нафту. Про це повідомляє агентство ІРНА, пише ТАСС.

Угода була підписана за результатами офіційного одноденного візиту в Тегеран президента Венесуели Н. Мадуро.

Під час двосторонніх переговорів президент Ірану Х. Роухані заявив, що «раптові коливання цін на нафту негативно впливають на стабільність на світових ринках у цілому». «Отже, ми повинні спробувати зберегти баланс цін на нафту», – наводить його слова агентство Фарс.

Під час свого візиту Н. Мадуро був прийнятий керівником і духовним лідером Ірану аятолою А. Хаменеї. Під час їхньої бесіди, у якій також узяв участь президент ІРІ Х. Роухані, Н. Мадуро заявив, що «Іран і Венесуела мають виробити спільну угоду з контролю над цінами на нафту як для країн ОПЕК, так і для інших країн-експортерів, включаючи Росію».

«Така угода дала б змогу на основі співробітництва розробити новий механізм регулювання світових цін на нафту і утримувати їх на прийнятному рівні», – підкреслив Н. Мадуро.

У свою чергу аятола А. Хаменеї висловив упевненість, що зниження цін має короткостроковий характер і має скоріше політичне підґрунтя, ніж економічне, додавши, що «спільні вороги (Ірану та Венесуели) використовують нафту як політичну зброю, і, безсумнівно, грають свою роль у значному падінні світових цін на неї».

Повідомляється також, що Венесуела обговорила питання стабілізації цін на нафту із Саудівською Аравією (**Економічна правда** (www.epravda.com.ua). – 2015. – 11.01).

Ціни на нафту продовжують падіння (інформація станом на понеділок, 12 січня. – Прим. ред.) після того, як банки Goldman Sachs і Societe Generale різко знизили свої прогнози нафтових котувань. Про це повідомляє агентство Bloomberg.

Лютневі ф'ючерси на нафту Brent на лондонській біржі ICE Futures до 17:51 МСК впали в ціні на 2,18 дол. (4,35 %) – до 47,93 дол. за барель.

Ціна ф'ючерса на нафту WTI на лютий на торгах Нью-йоркської товарної біржі зменшилася до цього часу на 2,04 дол. (4,22 %) – до 46,32 дол. за барель.

Нафта обох марок торгується біля мінімальних позначок з квітня 2009 р.

Аналітики Goldman Sachs погіршили прогнози вартості нафти WTI на найближчі три місяці до 41 дол. за барель з 70 дол. за барель, прогноз для Brent – до 42 дол. з 80 дол. за барель.

Експерти Societe Generale знизили прогноз вартості Brent на весь 2015 р. з 70 дол. до 55 дол. за барель, WTI – з 65 дол. до 51 дол. за барель.

«Погіршення прогнозів двох найбільших банків посилило ті страхи, які опустили котирування на їхній поточний рівень. Ринок усе ще пробує намацати дно, але де це дно, залишається загадкою для всіх», – сказав старший аналітик Tradition Energy Д. МакДжілліан (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2015/01/12/520928>)). – 2015. – 12.01).

У Білорусі зростання споживчих цін в 2014 р. становило 16,2 %. Про це повідомив журналістам начальник головного управління статистики цін Національного статистичного комітету О. Ярковець, пише ТАСС.

За його словами, продовольчі товари подорожчали на 18,5 %, непродовольчі – на 8,1 %, платні послуги – на 27,5 %.

Таким чином, за словами О. Ярковця, у минулому році найменший вплив на інфляцію зробило підвищення цін на непродовольчі товари. Тим часом у 2014 р. відзначено значне зростання цін на автомобільне паливо. Так, бензин подорожчав на 20,3 %, дизельне паливо – на 19,8 %.

Що стосується платних послуг, то в минулому році вартість житлово-комунальних послуг зросла на 33,7 %, побутових – 24,3 %, пасажирського транспорту – на 21,2 %.

У грудні минулого року в Білорусі було введено мораторій на збільшення відпускних і роздрібних цін на споживчі товари до 15 січня 2015 р.

Спочатку білоруський уряд прогнозував, що інфляція в 2014 р. становитиме 11 %, потім прогноз підвищили до 17,3 %.

У 2015 р. інфляція в країні прогнозується на рівні 12 % (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua)). – 2015. – 11.01).

Кредитный рейтинг России снижен на одну ступень.

Международное рейтинговое агентство Fitch Ratings в ночь на субботу снизило долгосрочные рейтинги дефолта эмитента (РДЭ) Российской Федерации в национальной и иностранной валютах с «BBB» до «BBB-» – последней ступени инвестиционного уровня.

Прогноз изменения рейтингов – «негативный», говорится в сообщении Fitch. Одновременно были ухудшены оценки приоритетных необеспеченных долговых обязательств РФ в национальной и иностранной валютах – также с «BBB» до «BBB-».

Потолок странового рейтинга понижен с «BBB» до «BBB-».

Краткосрочный РДЭ в иностранной валюте подтвержден на уровне «F3».

Рейтинговое действие отражает существенное ухудшение экономического прогноза России с середины 2014 г. вслед за резким падением цен на нефть и курса рубля в сочетании со стремительным повышением процентных ставок, отмечает агентство. Западные санкции, впервые введенные в марте 2014 г., продолжают оказывать давление на экономику РФ путем блокирования доступа российских банков и

корпоративных эмитентов к внешним рынкам капитала.

Fitch прогнозирует сокращение российского ВВП на 4 % в 2015 г. после повышения всего на 0,6 % в 2014 г. Ранее предполагалось снижение на 1,5 % в текущем году. Возврат к росту может быть отложен до 2017 г., считают эксперты агентства. ВВП в расчете на душу населения в 2015 г., вероятно, сократится на четверть или даже на треть в долларовом выражении.

Кроме того, Fitch отмечает более быстрое сокращение золотовалютных резервов РФ, чем предполагалось. Возобновление интервенций ЦБ РФ или министерства финансов с целью поддержать рубль может привести к дальнейшему сокращению резервов.

Fitch также обращает внимание на слабые структурные факторы РФ по сравнению с государствами с сопоставимым уровнем рейтингов, высокую зависимость от сырьевого сектора, сравнительную слабость корпоративного управления.

Снижение напряженности в отношениях РФ с международным сообществом, которое повлечет за собой прекращение санкций и возобновление доступа российских организаций к международным рынкам капитала, может привести к пересмотру прогноз рейтингов с «негативного» на «стабильный».

Такое решение может быть принято Fitch и в случае устойчивого восстановления цен на нефть в сочетании с уменьшением макроэкономических и финансовых факторов стресса (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 10.01).

Coca-Cola планирует сокращение сотрудников по всему миру. Американская корпорация Coca-Cola, крупнейший производитель безалкогольных напитков в мире, в ближайшие месяцы планирует уволить 1,6–1,8 тыс. сотрудников по всему миру в рамках объявленной ранее программы сокращения расходов. Об этом сообщает Интерфакс со ссылкой на MarketWatch.

Затронутые этими действиями работники начали получать уведомления об увольнении уже в четверг. При этом Coca-Cola заявила о том, что процесс изменений завершён пока не во всех сферах бизнеса. Это говорит о том, что компания может расширить масштабы сокращения штата.

В настоящее время в компании работает около 130 тыс. человек.

Руководство Coca-Cola объявило о старте программы по ежегодному сокращению расходов на 3 млрд дол. до 2019 г. в октябре прошлого года вместе с публикацией отчетности за III квартал. Чистая прибыль компании в июле – сентябре опустилась на 14 % на фоне незначительного, но неожиданного уменьшения выручки (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 11.01).